

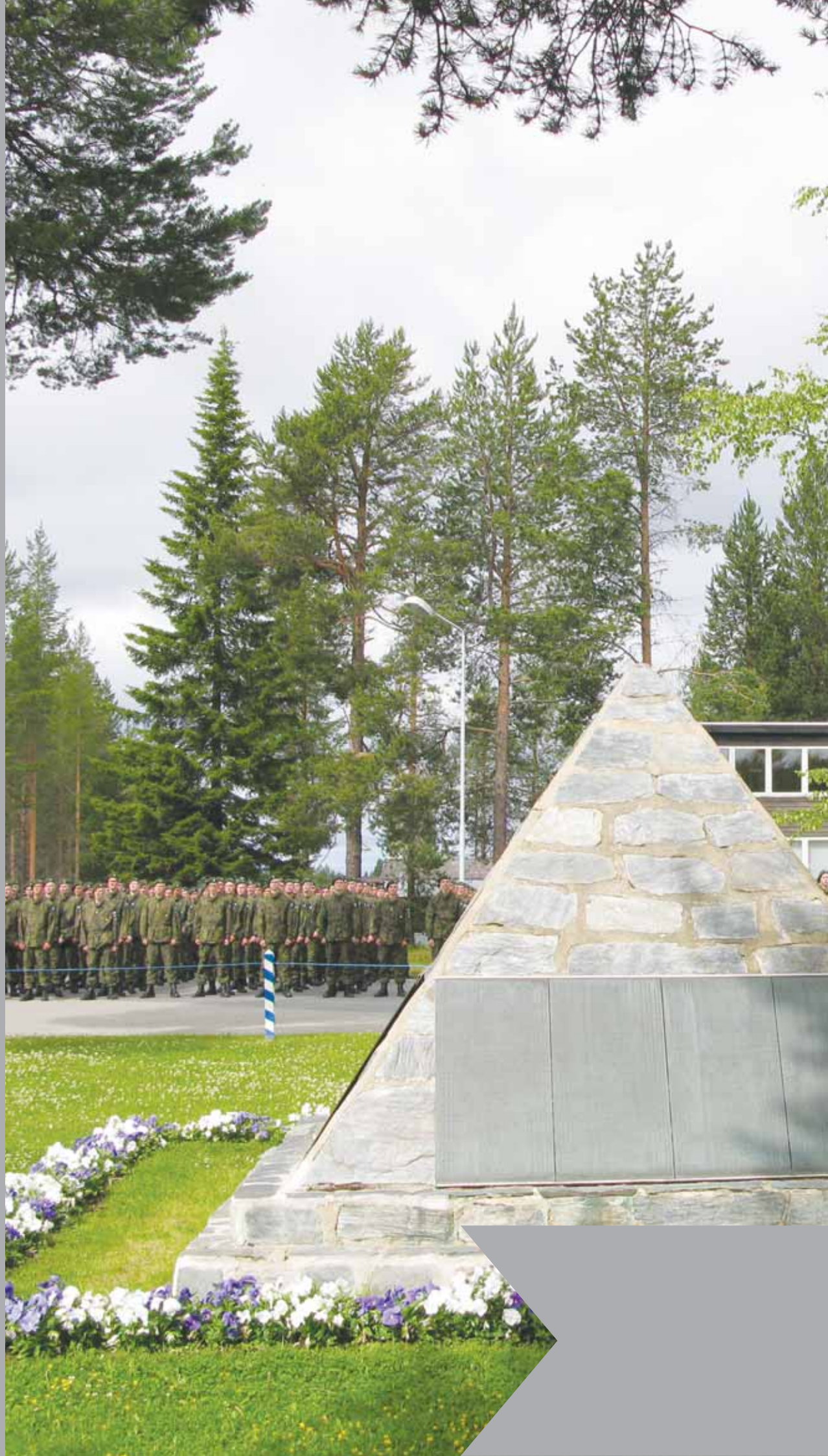
Etupeyörrä

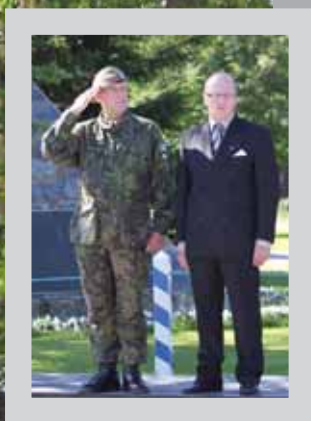

Jääkäriprikaatin joukko-osastolehti 2/2010

Tässä numerossa ▶

Etupyörä 2/2010

Pääkirjoitus	4
Jääkäriprikaatin komentajan terveiset	5
Sodankylän kunnanjohtajan tervehdys	6
Jegerkompaniet/ISTAR - Norjan maavoimien pohjoinen erikoisjoukko	7
Lapin evakuointi 1944.....	9

Ajankohtaista:

Esittelyssä Puolustushallinnon rakennuslaitos.....	11
Rovajärvellä menee hyvin	12
Henkilöstössä tapahtuu.....	14
Palkitut varusmiehet.....	16
Tapahtumakalenteri	17
Vierailuja ja tapahtumia	18

Liikunta ja urheilu:

Jääkäriprikaati liikkuu - Kilpailut ja tulokset	24
---	----

Koulutus:

Pohjois-Suomen Sotilasläänin yhtymäharjoitus KELO 10	26
Lääkintä RUK:n koulutustapahtuma Jääkäriprikaatissa 1.-4.3.2010	29
Tarkka-ampujien uusin työkalu, 8.6 Tarkkuuskivääri 2000	31

Maanpuolustustyö:

Ylä-Lapin Maakuntakomppanian toiminta.....	33
Veteraaniesittelyssä Eino Hietanen.....	34
Jääkäriprikaatin Kilta	37
Veteraanipäivää viettäessä.....	39
Pohjan Prikaatin Kilta	41
Sodankylän Sotilaskotiyhdistys	43
Jääkäritoimikunta.....	45

Aliupseerikoulun kurssijulkaisu:

Aliupseerikoulun kurssijulkaisun kansi	46
Aliupseerikoulun johtajan tervehdys	47
Kiväärilinja	48
Panssarintorjuntalinja	50
Moottorilinja	51
Sissilinja	52
Kranaatinheitinlinja	54
Lääkintälinja	56

Etupyörä 2/10 | Jääkäriprikaatin, Jääkäriprikaatin Killan ja Pohjan Prikaatin Killan lehti

Toimituskunta:

Päätoimittaja everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnrooth
Toimitussihteeri Taina Pirinen
Sihteeri Aija Raaterova
Hankintasihteeri Riitta Mikkola
Taloudenhoitaja Pia Rynnänen
Aliupseerikoulun edustaja, kapteeni Stenka Schroderus

Yhteystiedot:

Jääkäriprikaati
Etupyörä
PL 5
99601 SODANKYLÄ
taina.pirinen@mil.fi
puh. 0299 45 2106

Kannen kuva:

Taina Pirinen

Valokuvat:

Jääkäriprikaatin arkisto
Jääkäriprikaatin Kilta
Pohjan Prikaatin Kilta
Erikseen kuvissa mainitut

Taitto ja paino:

Tornion Kirjapaino Ky

Painosmäärä:

3000 kpl

Hyvät jääkäriprikaatilaiset, kilttojen jäsenet ja yhteistyökumppanit!

Pääkirjoitus

Kädessä on ETUPYÖRÄ 2/2010 -lehti. Lehteen on koottu kirjoituksia ja kuvia Jääkäriprikaatin ja yhteistyökumppaneiden toiminnasta vuoden 2010 talven, kevään ja alkukevään ajalta. Lehden ilmestyessä ovat Jääkäriprikaatin 2/2009 saapumiserän johtajat ja 1/2010 saapumiserän miehistö kotiutuneet ja 2/2010 saapumiserän alokat astuneet palvelukseen. Lehden ilmestyminen on perinteiseen tapaan ajoitettu alokkaiden valatilaisuuden yhteyteen, jolloin lehti parhaiten tavoittaa varusmiesten lisäksi myös varusmiesten perheenjäsenet ja lähiomaiset.

Lehden sisältö noudattaa hyväksi todettua peruskaavaa. Jääkäriprikaatin komentajan tervehdyksen lisäksi on vieraskynäkirjoitus, joka on tällä kertaa Sodankylän uuden kunnanjohtajan Viljo Pesosen tervehdys. Historianurkkauksessa ylluutnantti Ari Järveläinen käsittelee Lapin evakuointia vuonna 1944. Pohjoismaista ja kansainvälistä yhteistyötä käsittelevässä osiossa esitellään Norjan Porsangenmoenissa sijaitseva erikoisjoukko Jegerkompaniet/ISTAR. Jääkäriprikaatin ja Porsangenmoenin varuskun-

nan välillä on vuosien varrella ollut vierailuvaihtoa.

Jääkäriprikaatin koulutusta käsittelevässä osiossa esitellään muun muassa Lääkintäreserviupseerikoulun osallistuminen Jääkäriprikaatin järjestämään talvikoulutukseen ja Pohjois-Suomen Sotilaslääniin yhtymäharjoitus KELO 10. Varuste-esittelyssä esitellään tarkka-ampujien uusin työkalu, 8.6 Tarkkuuskivääri 2000.

Maanpuolustustyötä käsittelevässä osiossa on uutena osiona Sotilaskotipalista. Perinteiseen tapaan esitellään Jääkäriprikaatin Killan ja Pohjan Prikaatin Killan toimintaa sekä veteraanin henkilökuvauks.

Jääkäriprikaatin joukko-osastolehti Etupyörällä on pitkät ja kunniakaat perinteet. Siksi lehden toimituskunta haluaa nyt ja vastaisuudessaakin panostaa lehden sisältöön siten, että se tavoittaa mahdollisimman hyvin Jääkäriprikaatin henkilökunnan, kilttojen jäsenet ja yhteistyökumppanit.

Toivotan Jääkäriprikaatille, sen killoille ja henkilöstölle hyviä lukuhetkiä jouk-

ko-osasto ja kilttalehtemme ETUPYÖRÄ 2/2010 parissa.

Sodankylässä 19.6.2010

Everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnrooth
Esikuntapäällikkö
Päätoimittaja

Jääkäriprikaatin oma henkilöstö, hyvät Jääkäriprikaatin ystävät, alokkaat ja alokkaiden omaiset!

Jääkäriprikaati on ja haluaa olla arktisen osaamisen keskus. Olemme voineet todistaa tämän tosiasian menneen talven aikana useille erittäin tärkeille tahoille. Jääkäriprikaatin ovat eri yhteyksissä tarkastaneet oman sotilasläänimme komentajan lisäksi sekä Maavoimien komentaja että Puolustusvoimain komentaja. Näillä tarkastuksilla on merkittävä tehtävä joukko-osastomme erityisaseman vahvistamisessa muiden joukko-osastojen keskuudessa sekä tulevaisuuden resurssien varmistamisessa. Voimme olla iloisia esimiestemme halusta nähdä korkeaa erikoisosaamista tarkastuskäyntiensä yhteydessä.

Tarkastuskäyntien lisäksi useat ulkopuoliset tahot ovat hakeneet kokemuksia ja näkemyksiä arktisesta osaamisesta sekä elämisestä napapiirin pohjoispuolella. Haluan tässä yhteydessä mainita kaikkien eurooppalaisten maiden maavoimien edustajien vierailun sekä siviilikriisinhallinnan rekrytoinnista ja koulutuksesta vastaavan Kuopion kriisinhallintakeskuksen järjestämän arktisen seminaarin osanottajien tutustumiskäynnin. Meillä ei ole mitään sitä vastaan, että annamme tietotaitoamme myös muiden käyttöön siltä osin, kun se ei sisällä maanpuolustuksen kannalta luottamuksellista tietoa.

Emme kuitenkaan voi pitää osaamis-
tamme itsestäänselvyytenä. Meidän tulee tehdä joka päivä töitä tietotaidon ylläpitämiseksi sekä sen siirtämiseksi uusille kouluttajapolville ja palvelukseen astuville saapumiserille. Talvi- ja jatkosodan aikana maamme sotilasmaineen kaikkien huulille nostaneet suoritukset tulee säilyttää osaamisena nykypäivän taistelijoilla. Jääkäriprikaati onkin voimakkaasti panostanut viimeisten kuu-
kausien aikana juuri tämän toiminnan edellyttämien tekniikoiden ja taktiikoiden sekä osaamisen kehittämiseen ja dokumentointiin.

Jääkäriprikaati haluaa jatkossa olla sekä Pohjois-Suomen nuorten että myös täysipainoista ja vaativaa, mutta asiallista erikoisjoukkotyyppistä koulutusta arktisissa oloissa hakevien vapaaehtoisten varusmiesten ja naisten arvostettu koulutuskeskus. Haluamme, että kaikki meillä koulutuksensa saaneet voivat ylpeinä todeta; "Meillä Jääkäriprikaatissa".

Jääkäriprikaati haluaa jatkossa olla sekä Pohjois-Suomen nuorten että myös täysipainoista ja vaativaa, mutta asiallista erikoisjoukkotyyppistä koulutusta arktisissa oloissa hakevien vapaaehtoisten varusmiesten ja naisten arvostettu koulutuskeskus. Haluamme, että kaikki meillä koulutuksensa saaneet voivat ylpeinä todeta; "Meillä Jääkäriprikaatissa".

Kunnanjohtajan tervehdys

Sodankylästä on keskeisen sijaintinsa vuoksi kehittynyt vilkas kaupan, kulttuurin ja koulutuksen keskus. Kuntakeskuksessa on laaja ja korkea palvelutarjonta. Palvelutarjonta on säilynyt huolimatta siitä, että kunnan väkiluku on viime vuosikymmenet ollut laskussa. Viimeisten tilastojen mukaan kunnan väkiluku on kääntynyt nousuun pitkästä ajasta. Positiivista on, että väkiluvun kasvu johtuu syntyneiden määrästä. Niin kuin Lapissa yleensäkin kunnan väestö ikääntyy huolestuttavalla vauhdilla ja keskittyy kuntakeskukseen. Tästä on seurauksena kunnan reuna-alueilla olevien kylien kiihtuminen.

Kunnan pinta-ala on Suomen toiseksi suurin. Tämän johdosta luonnolla ja luonnonvarojen hyödyntämisellä on ollut merkittävä vaikutus asukkaiden elämiseen. Luonnonvaroja on hyödynnetty monella tavalla. Entisaikoina ihmiset saivat elantonsa metsästä, kalastamalla sekä poronhoidolla. Maatalousvaltainen karjatalous alkoi 1700-luvun alussa. Voidaan todeta, että viimevuosisadan alkupuolelle saakka kunnassa elettiin luontaistaloutta ja elanto hankittiin luontoa monipuolisesti hyödyntämällä. Vähitellen 1900-luvulla metsätalous vahvistui ja toi lisätuloja sekä työtä kuntalaisille.

Luonnonvarojen hyödyntämisen käyttötavat ovat vuosikymmenien saatossa muuttuneet. Luonnon hyödyntäminen matkailussa on entistä tärkeämpää. Samoin metsien monipuolinen käyttö ja hoito. Kaivannaisteollisuus on yksi luonnonvarojen hyödyntämisen muoto. Viime vuosina Sodankylästä on tullut merkittävä kaivospaikkakunta. Suuret kansainväliset kaivosyhtiöt tekevät kilvan valtaushakemuksia alueelle. Karkeasti arvioiden kohta puolet kunnan pinta-alasta on valtauksien piirissä.

Valtaus antaa valtaajalle oikeuden tehdä tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi. Valtauksesta kaivoksen perustamiseen voi kulua vuosikymmeniäkin tai kaivos jää jopa perustamatta.

Kaivostoiminta luonnonvarojen käyttövuodoista vaikuttaa eniten ympäristöönsä. Nykyinen lainsäädäntö kuitenkin edellyttää ennen kaivostoiminnan käynnistämistä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Siinä prosessissa pyritään ottamaan huomioon kaikki mahdolliset kaivostoiminnan niin positiiviset kuin negatiiviset vaikutukset. Arviointimenettelyn tarkoituksena on arvioida hyötyjen ja haittojen suhdetta. Haitat pyritään minimoimaan ja hyödyt maksimoimaan, ellei haittoja pystytä poistamaan pyritään haitat korvaamaan asianosaisille.

Sodankylässä on toiminnassa Pahlavaaran kultakaivos ja Kevitsan kaivos aloittaa tuotannon vuonna 2012. Rakentaminen Kevitsan alueella on käynnistynyt ja se tuo paikkakunnalle kaivattuja työpaikkoja. Varsinaisen tuotannon alkaessa mm. Kevitsan kaivokselle tarvitaan satoja työntekijöitä. Toivottavaa on, että mahdollisimman moni sodankyläläinen käyttää tilaisuutta hyväkseen ja tervetulleita Sodankylään ovat muutkin kaivokselle työllistyvät.

Kaivostoiminta on luonut kuntaan positiivisen odotuksen ja se näkyy elinkeinotoiminnan vilkastumisessa. Yritysten kiinnostus Sodankylään on lisääntynyt ja teollisuus- ja asuntotonttien kysyntä on aktiivista. Elinkeinoiminnan elpyminen asettaa myös kunnalle velvoitteita. Kunnan on huolehdittava, että kunnalliset palvelut vastaavat kysyntää. Kunnan palveluiden laatu ja saatavuus

vaikuttavat merkittävästi ihmisten suunnitellussa muuttoa paikkakunnalle. Tärkeimpiä peruspalveluja on asuntojen riittävä tarjonta, päivähoidon järjestäminen, opiskelumahdollisuudet jne. Merkittävä vaikutus on myös vapaa-aika- ja kulttuuripalvelujen saatavuudella. Kunnan suurin haaste tällä hetkellä onkin laadukkaiden vapaa-aika- ja kulttuuritojien järjestäminen.

Vaikka kaivostoiminta luo satoja työpaikkoja, on huolehdittava siitä, että ns. perinteisillä toimialoilla työpaikat säilyvät. Mm. maa- ja metsätalous on erittäin suuri työllistäjä ja antaa toimeentulon sadoille perheille.

Sodankylän tunnetaan varuskunta-paikkakuntana. Kunnan ja varuskunnan yhteistyö on kautta aikojen ollut luontevaa ja tiivistä. Olen syntynyt Sodankylässä ja suorittanut varusmiespalvelun täällä, joten tunnen "lukkarin rakkautta" varuskuntaa kohtaan. Osaltani teen parhaani, jotta hyvä ja rakentava yhteistyö Jääkäriprikaatiin kanssa jatkuu.

Jegerkompaniet/ISTAR – Norjan maavoimien pohjoinen erikoisjoukko

Jegerkompaniet/ISTAR on Norjan maavoimien pohjoisin yksikkö ja samalla maailman pohjoisin varuskunta. Komppanian perinteet ulottuvat vuoteen 1946. Jääkärikomppania sijaitsee Porsangenmoenin varuskunnassa lähellä Laxelvin kaupunkia Norjan Finnmarkissa. Komppania on osa Norjan maavoimien ISTAR- (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance) toimialaa. ISTAR toimiala käsittää tiedustelun, valvonnan, maalinsoituksen ja partioinnin osa-alueet. Komppania toteuttaa valvontaan ja iskuosastotoimintaan liittyviä vaativia partioteh-

täviä. Jääkärikomppanian tunnuslause on Agmine Consectamur, ”metsästäme laumassa”.

Jääkärikomppanian vahvuus on noin sata henkilöä jakautuen esimiestehtävissä palveleviin, ammattisotilaisiin ja varusmiehiin. Jääkärikomppanian organisaatioon kuuluvat johto ja esikunta sekä kaksi joukkuetta. Ensimmäiseen joukkueeseen on sijoitettu yksinomaan ammattisotilaita. Joukkue on palvellut useita kertoja muun muassa kriisinhallintatehtävissä Afganistanissa. Toinen joukkue toimii koulutusjoukkueena ja vastaanottaa vuosittain noin sata asevelvollista.

Tehtävät

Jääkärikomppanian tehtäviä ovat

- jääkäreiden tuottaminen Norjan maavoimille
- osallistua osillaan ISTAR-toimialan valmiuden ylläpitoon
- tehtävien toteuttaminen Pohjois-Afganistanissa
- ylläpitää alansa ammattitaitoa ja osaamista sekä järjestää partion lähi-taistelu- ja henkiinjäämiskursseja taistelulosuhteissa kesällä ja talvella

Koulutus ja harjoittelu Jääkärikomppaniassa on intensiivistä ja vaativaa. Koulutuksen alussa keskitytään jääkäriin perusvalmiuksien kouluttamiseen. Näitä ovat fyysinen kunto ja kestävyys, suunnistustaito, henkiinjäämistaito, ammunta erilaisilla aseilla, liikkuminen kesällä ja talvella, partiotoiminta, vastatiedustelu ja OP -palvelus (Observation Post). Kun perusvalmiuksien kouluttamiselle asetetut vaatimukset on saavutettu, siirtyy koulutuksen painopiste partion yhteistoiminnan harjoittamiseen ja partion ominaisuuksien kehittämiseen käskettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Koulutusjoukkue ja rekrytointi

Koulutusjoukkueen tehtävänä on kouluttaa varusmiehistä jääkäreitä Norjan maavoimiin. Koulutus kestää 11–12 kuukautta ja antaa koulutettaville sotilaan perusvalmiudet partiossa toimimista varten. Jääkärikomppanian varusmieskoulutukselle ominaista ovat haasteet, tarkoituksenmukainen palvelus, ainutlaatuiset kokemukset ja hyvä yhteishenki.

Valinta koulutusjoukkueeseen tapahtuu alokasvaiheen päätyttyä noin yksi kuukausi palvelukseen astumisen jälkeen. Alokasvaiheen jälkeen valinnoista päättävillä on riittävät perusteet arvioida sotilaiden sopivuutta jatkokoulutukseen. Valinnoissa haetaan itsenäisiä sotilaita, joilla on hyvä oppimiskyky, kenttäkestävyyttä, terve asenne ja hyvä fyysinen kunto.

Edessä olevan koulutusvuoden aikana keskitytään pääasiassa seuraaviin asioihin:

- partion jäsenen taistelutekniikka
- ammunta ja asekäsittely
- lääkintähuolto

- fyysinen harjoittelu
- liikkuminen
- henkinjääminen erilaisissa ilmasto-olosuhteissa
- tehtävien ratkominen kesä- ja talviolosuhteissa
- vahvistaa hyviä ominaisuuksia sekä kykyä huolehtia itsestään ja alaisistaan kaikissa olosuhteissa

Loppuun suoritettu ensipalvelus (förstegangstjeneste, 11–12 kuukautta) Jääkärikomppanian koulutusjoukkueessa antaa hyvät lähtökohdat jatkoopetukselle Norjan maavoimien pysyvässä joukoissa, kuten Jääkärikomppanian ammattisotilasjoukkueessa, Tiedustelupataljoonassa ja Telemark Pataljoonassa. Koulutuksen käynnistyttyä annetaan lisäksi mahdollisuus hakeutua esimieskoulutuksen perusopintoihin (Grundleggende befalsutdanning, GBU) erillisen hakeutumisen kautta. Esimieskoulutus toteutetaan Kirkkoniemessä sijaitsevassa varuskunnassa, Garnisonen i Sörvaranger. Esimieskoulutus kestää kymmenen kuukautta ja sen mukana seuraa velvollisuus palvella vuoden ajan kersantin arvoisena ryhmänjohtajana Jääkärikomppaniassa.

Jääkärikomppania on tällä hetkellä siirtymävaiheessa, eikä tule järjestämään varusmieskoulutusta vuosina 2010 ja 2011. Suunnitelmassa on ottaa uusi varusmiessaapumiserä koulutukseen syksyllä 2011.

Ammattisotilasjoukkue

Värvätyistä jääkäreistä koostuvan joukkueen päätehtävänä on myötävaikuttaa maavoimien ISTAR-yksiköiden valmiuden ylläpitämiseen. Tämä edellyt-

tää joukkueelta valmiutta lähteä ”koviin operaatioihin” lyhyellä varoitusaajalla. Joukkueella on kyky toteuttaa monipuolisia tehtäviä erilaisissa olosuhteissa. Tällä hetkellä joukkue toteuttaa Military Observer Team (MOT) -tehtävää Pohjois-Afganistanissa. Samanaikaisesti joukkueessa jatketaan intensiivistä jatkokoulutusta ja harjoittelua oman toimialan puitteissa ja ulkopuolisilla erikoiskursseilla. Erikoiskursseista voidaan mainita ampuma-, kiipeily-, jäätikkö-, hiihto-, tarkka-ampuja- ja lääkintäkursseja sekä henkiinjäämiskurssi taistelutentillä (Survival, Evasion, Resistance and Escape, SERE).

Ammattisotilasjoukkue koostuu päällystöstä ja värvätystä miehistöstä, joista käytetään nimitystä krenatööri. Päällystö määrätään tehtäviinsä normaalin hakumenettelyn tai valintaprosessin kautta. Krenatöörit valitaan hakeutumisen tai valintaprosessin perusteella. Valintaprosessissa krenatöörit rekrytoidaan joko jääkärikomppanian omasta koulutusjoukkueesta tai Maavoimien muista vastaavista koulutusosastoista, esimerkiksi rajavartiostosta (Grensevakten). Asevelvollisilla tulee olla suoritettuna vähintään yhdeksän kuukautta ensipalvelusta palvelussitoumuksen alkaessa.

Havaintoja

Porsangenmoenin jääkärikomppania ja sen koulutusjärjestelmä on mielenkiintoinen yhdistelmä normaalia varusmiespalvelusta ja värvätyn ammattilaisjoukon toimintaa. Koulutusjoukkueen peruskoulutus ja ”joukkotuotanto” sekä ammattisotilasjoukkueen ”kova toiminta” nivoutuvat hyvin toisiinsa. Tuloksena syntyy arktisissa olosuhteissa toimimaan

kykeneviä erikoisjoukkoihin sijoituskelpoisia sotilaita, joiden koulutuksessa ja perusvalmiuden luomisessa on keskitytty nimenomaan sotilaan perustaitojen ja ominaisuuksien kouluttamiseen. Tähän onkin hyvät mahdollisuudet, koska koulutusvolyymi on varsin pieni, eikä koulutusjärjestelmä vaikuta poukkoilevalta tai ylimitoitetulta.

Jääkäriprikaatin ja Porsangenmoenin varuskunnan välillä on ollut epäsäännöllistä vierailu- ja kouluttajavaihtoa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2004 Porsangenmoenista osallistui ammattisotilasryhmä (kaikki kersantteja) Pohjan Jääkäripataljoonan aliupseerikoulun ampumarajoitus 2:n yhteydessä järjestettyyn ryhmätaitokilpailuun. Norjalaisryhmä voitti kilpailun aliupseerikoulun sissiliinjan ryhmän tullessa hyvänä kakkosena maaliin.

Jääkäriprikaati vaalii ja kehittää arktista sodankäyntitaitoa Puolustusvoimissa. Jääkäriprikaatin tehtävien ja Porsangenmoenin Jääkärikomppanian tehtävien välillä on suuria eroavuuksia. Tästä huolimatta on löydettävissä runsaasti alueita, joilla yhteistyö on mahdollista ja jatkossa kehitettävissä. Molempien joukkojen toiminnalle yhteistä ovat koulutus ja operointi arktisella vyöhykkeellä kesällä ja talvella, kyky huoltaa ja käyttää joukkoille osoitettua varustusta kovissa talviolosuhteissa sekä sissi- ja tiedustelukoulutuksen ja -toiminnan korostuminen. Erityisen mielenkiintoista olisi Porsangenmoenin Jääkärikomppanialta saatava tieto ja kokemus ISTAR -toimintaan liittyen. Onhan Puolustusvoimien kolmas lakisäätöinen tehtävä osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan.

Lapin evakuointi 1944

Suomi kävi rauhanneuvotteluita Neuvostoliiton kanssa kesän -44 aikana. Tuolloin Neuvostoliitto ilmoitti, että Suomen on heti ja julkisesti katkaistava suhteensa Saksaan ja vaadittava tätä vetämään joukkonsa Suomesta syyskuun 15. päivään mennessä. Sak-

salaiset tuli painostaa vetäytymään Suomesta tai Suomen tuli aloittaa sotatoimet heitä vastaan heidän poistamiseen Suomesta. Saksalaisille annettu vetäytymisaika Suomesta oli niin lyhyt, että heillä ei ollut minkäänlaista mahdollisuutta irtautua Suomesta vaadittuun ai-

kaan mennessä, vaikka he olisivat niin halunneetkin. Suomen sodanjohdolla ei ollut juurikaan minkäänlaisia suunnitelmia saksalaissotaa varten. Se oli kuitenkin nyt edessä.

Pääministerimme Antti Hackzellin ilmoitti syyskuun 2. päivänä Suomen kat-

SA-kuva/Puolustusvoimat

kaisseen suhteet entisiin aseveljiin, saksalaisiin.

Lapin evakuointi käynnistyy

Partisaanivaaran vuoksi jouduttiin lähettämään Itä-Lapin asukkaita evakkoon jo heinäkuussa 1944, kaikkiaan lähes 12 000 henkeä. Tämä oli kuitenkin vasta alkua tulevalle. Huomattavasti laajakan-toisempi oli saksalaissodan aiheuttama evakuointi syyskuussa 1944. Sen koh-teeksi joutui lopulta melkein koko silloi-nen Lapin lääni ja naapuriläänikin Oulu-joen - Oulujärven - Sotkamon reitin poh-joispuolella.

Mahdolliseen evakuointiin oli valmis- tauduttu Lapin kunnissa. Aloitus tuli kui- tenkin yllätyksenä, sillä evakuointisuun- nitelmat oli laadittu sittenkin vain Neu- vostoliiton hyökkäyksen varalta. Valmis- telut muuttuivat täydellisesti, kun aseet täytyikin suunnata entistä aseveljeä Sak- saa vastaan.

Syyskuun alussa sai Suomen hallitus Ruotsilta lupauksen ottaa vastaan 100 000 pakolaista Lapin läänin länsipuoli- selta alueelta. Muualta Lapista pakolai- set siirtyisivät Oulun ja Vaasan lääneihin.

Syyskuun alussa annettiin radioitse Lapin väestölle evakkoon varautumis- käsky, joka sävähdytti ihmisten mieltä:

”Huomio, täällä Rovaniemi!

Kertaamme äsken kuulemamme lää- ninneuvos Nyholmin sanat läänin asuk- kaille.

Lapin läänin asukkaat!

Kuten kaikki olette sanomalehdis- tä huomanneet on tapahtumien pyö- rä viime päivinä erittäin nopeasti pyöri- nyt. Nyt ovat asiat tällä kertaa kehitty- neet niin pitkälle, että meidän on jätet- tävä rakkaaksi käynyt Lappimme. Kun Rovaniemen radioasema nyt lähettää vii- meiset eetteriaaltonsa avaruuteen, aina- kin toistaiseksi niin kuin uskomme, tah- don läänin asukkaille ilmoittaa, että jo- kaisen on varauduttava muuttamaan pois ja sen takia ryhdyttävä valmistaviin toimenpiteisiin. Kehoitetaan jokaista pitä- mään päätään kylmänä ja luottamaan esi- isiemme Jumalan johdatukseen. Kansamme on ennenkin saanut kärsiä raskaita aikoja, mutta kärsimisistä huo- limatta Jumalaansa turvautuen jaksanut

kaikki vaikeudet voittaa. On raskasta jät- tää rakkaat synnyinseutunsa, mutta us- komme vahvasti oikeuden voittoon. Vie- lä uusi päivä kaikki muuttaa voi.

Kuulimme lääninneuvos Nyholmin puhuvan Lapin läänin asukkaille.

Tähän päättyy lähetys Rovaniemel- tä.”

Kansa sai evakuointia koskevat oh- jeensa pääasiassa radion, sanomaleh- tien, seinälehtisten tai kotiin tuodun viestin kautta. Evakuointiohjeissa ker- rottiin, mihin ihmisten tavaroineen oli kokoonnuttava, miten tavarat oli pakat- tava ja mitä sai ottaa mukaan. Yleensä kaiken, minkä pystyi käsissä kantamaan tai hevosella kuljettamaan, sai ottaa mu- kaan. Väestö evakuoitiin pääosin ajo- neuvo- ja junakalustolla, karja ja kotieläi- met paimennettiin tiestöä pitkin jalan.

Suomalainen siviiliväestö ei Lapista evakkoon lähtiessään tiennyt, mikä olisi heidän ja Lapin tulevaisuus. Pitäisikö ko- tiseutu jättää ainoaaksi? Saksalaisetkaan eivät tienneet, jäisikö Lappi suomalaisil- le vai miehittäisikö sen Neuvostoliitto. Epäselvää tilannetta täydensi saksalais- ten joukkojen siirtyminen Norjaan, kun evakot karjoineen matkasivat heitä vas- taan etelään ja länteen. Yleensä saksai- laiset suhtautuivat varsin myötätuntoi- sesti pakolaisiin. Kireät ilmeet ja töykeä käytös jäivät poikkeustapauksiksi. Tämä voi johtua osaltaan siitä, että Lapin asuk- kaiden uskottiin pakenevan venäläisten alta eikä saksalaisen 20. Vuoristoarmeij- an läsnäolon vuoksi.

Siviiliväestön evakuoinnissa saatiin- kin apua saksalaisilta toiminnan alku- vaiheessa. Esimerkkinä suomalaisten ja saksalaisten evakuointiyhteistyöstä voi- daan mainita toiminta Inarin evakuoin- nin yhteydessä. Suomalaiset solmivat so- pimuksen Ivalon saksalaisen paikallisko- mendantin kanssa. Sen mukaan omia tavaroita etelästä noutamaan menevät saksalaisten kuorma-autot veivät mukai- na suomalaisia evakkotavaraa ja suo- malaiset evakkoja pohjoisesta nouta- maan lähtevät autot veivät sinne vasta- vuoroisesti saksalaisten kuormia. Junilla tapahtuvaan evakuointiin saatiin saksai- laisilta avuksi mm. junanvaunuja. Poh- jois-Suomen evakuointi olikin vielä pit- kälti suomalais-saksalaisen aseveljeyden ja avunannon jatke. Sovinnollinen yh-

teisyymmärrys nopeutti ja helpotti kum- mankin maan evakuointityötä. Tilanne muuttui merkittävästi Tornion maihin- nousun jälkeen lokakuun alussa. Sota- toimien kiihtyessä evakuoinnin etenemi- nen jäi pääosin suomalaisten paikallisvi- ranomaisten ja suomalaisen evakuointi- kaluston vastuulle.

Lapin evakuoinnin voidaan katsoa päättyneen lokakuun 1944 puolivälis- sä. Evakuoinnin aikana siirtyi Ruotsiin n. 56400 henkeä ja Suomen puolen sijoi- tusalueille n. 47500 henkeä.

Evakosta paluu

Evakkojen paluu kotiseuduilleen alkoi pääosiltaan alkuvuodesta 1945. Poh- janmaalta ja Ruotsista paluu alkoi kuta- kuinkin samanaikaisesti. Kotiinpaluu al- koi alueiden tultua vapautetuksi saksai- laisista. Viranomaiset joutuivat pidätte- lemään kotiin palaavia. Lappi oli saksai- laisten jäljiltä voimakkaasti miinoitettu ja kylät sekä asumukset raunioina.

Rinnan väestön palaamisen kans- sa työskentelivät Lapissa raivausryhmät, pioneerit, jotka henkensä vaarantaen tekivät parhaansa saadakseen maaston kulkukelpoiseksi ja vaarattomaksi. Lapin Sodan miinojen raivaus jatkuu yhä, tänä- kin vuonna 2010.

Evakkojen palatessa takaisin koti- seudulleen ”piippulappiin”, jäljellä ko- dista oli useimmiten poltettujen raken- nusten hiiltyneet rauniot pystyssä seiso- vine savupiippuineen. Lappilainen kansa alkoi uudestaan rakentaa itselleen tule- vaisuutta ja kotia. Tuhkasta nousi Lappi.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 65 vuotta sodankyläläisten evakosta pa- luusta. Sodankylän kotiseutujuhlassa, Kitisen Kesätapahtumassa 7.-8.8.2010 muisteltiin evakkotaivalta ja kotiin pa- luuta. Tapahtuman teemana oli ”Eva- kosta paluu”.

Lähteet:

Susanna Runtti; Naapuriin evakkoon, 1994
Gummerus Kustannus Oy; Jatkosota Kronikka, 1997
Toivo T. Kaila; Lapin Sota, 1950
Sampo Ahto; Aseveljet vastakkain, 1980
Anja Tikkanen; Lapin Evakot, 1975
Pentti H. Tikkanen; Lappi sodissamme, 1999
Jorma Etto; Pohjoinen taikapiiri, 1977
Osmo Kurolo; Koonnella Lapin evakuointikäskyt, Kansallis- ja Sota-arkisto, 2002

Puolustushallinnon rakennuslaitos Sodankylä

Puolustushallinnon rakennuslaitoksen vuoden 2009 toiminta oli ennätyksellinen varsinkin investointikohteiden osalta Sodankylän varuskunnassa. Uusi varuskuntakorjaamo saatiin peruskorjattua toimitiloiltaan käyttäjien toivomalla tavalla. Uimahallin altaan peruskorjaus aloitettiin toisena isompana kohteena elokuussa ja saatiin valmiiksi toukokuun loppuun mennessä 2010. Sodankylän varuskunnassa tehtiin yhteensä parikymmentä muuta pieninvestointia 2009.

Kiinteistönhoidon ja energiahuollon osalta aloitettiin energiaa säästävät toimenpiteet. Kasarmien 6 ja 7 tuulikaappeihin asennettiin oviseinämät. Kasarmi 5:n käytävälle ja kasarmi 6:n tupiin vaihdettiin energiaa säästävät uudentyypiset loisteputket, joilla saavutettiin noin 30 %:n säästö.

Kasarmien vesikalusteita uusittiin vettä säästäviin kosketusvapaisiin malleihin ja myös kasarmi 5:n peruskorjattuun saunaan asennettiin kosketusvaapaat suihkut. Uimahallin palloilusalin ilmanvaihtokone uusittiin ja varustettiin lämmön talteenottolaitteella, jolla saadaan noin 35 %:n säästö vanhaan ilmanvaihtokoneeseen verrattuna. Puo-

lustusministeriön ja pääesikunnan antamien energiansäästötavoitteiden mukaan varuskunnissa suunnitellaan ja laaditaan energiansäästötavoitteet yhteistyössä joukko-osaston ja rakennuslaitoksen kesken.

Rakennuslaitos on julkaissut puolustushallinnon jätelajitteluoppaan, jossa kerrotaan selkeästi, kuinka erilaiset jätteet kuten biojäte, energiajäte, metalli ja keräyspaperi tulee lajitella. Oppaaseen on myös koottu jätehuoltoon koskevia ohjeita ja määräyksiä. Opas on jaettu puolustushallinnon yksiköihin ja joukko-osastoihin. Jätelajitteluopas on jatkoa rakennuslaitoksen jätelajittelun julistekampanjalle, jotka on jaettu kasarmeihin ja ruokaloihin. Tarkoituksena on viestittää, että jo jätteen syntypaikalla on paljon tehtävissä.

Rakennuslaitoksen osalta valtion tuottavuusohjelmaa aikaistettiin parilla vuodella ja siivoustöitä siirrettiin lisää palvelutuottajalle. Rakennuslaitoksen siivoushenkilöstöä siirrettiin myös kilpailutuksen kautta palvelutuottajalle ja Sodankylän varuskunnassa se kohdistui yhteen henkilöömme. Henkilöstön siirrossa noudatettiin aikaisemmin puolustushallinnossa sovittuja periaatteita eli hen-

kilöstön eläke- ja palkkaedut ja työsuhteen edut turvataan neljän vuoden siirtymäajan.

Tulevana isona haasteen on muonituskeskuksen peruskorjaus, jonka suunnittelu on käynnistetty ja toteutus näillä näkymin on ensi vuonna jatkuen helmimaaliskuulle 2012.

Rovajärvellä menee hyvin

Näin voisin kuvailla Rovajärven tämänhetkistä yleisilmettä siirtyessäni reserviin 1.10.2010. Vaikka monesti puolustusvoimien ja muita aluetta käyttävien ristiriitoja tuodaankin esille tiedotusvälineissä ja muissa yhteyksissä, paikallistasolla ampuma-alue-toimiston ja paikallisen väestön, poromiesten, virkistyskäyttäjien ym. kanssa yhteistyö on sujunut erittäin hyvässä hengessä.

Niin kuin monessa muussa asiassa avoin ja rehellinen tiedotus ampuma-alueen toiminnasta on tässäkin tapauksessa ollut ainoa oikea toimintatapa, vaikka puolustusvoimien omassa toiminnassa olisi tietyiltä osin ollut jos-

kus huomautettavaa. Ampuma-alue-toimiston kannalta tällainen toiminta on mahdollistanut selkeän toimintamallin, jolloin ei ole tarvinnut peitellä mitään omaa toimintaa ja on pystytty osoittamaan muille toimijoille oman toiminnan vastuullisuus.

Aloittaessani vuonna 1999, ampuma-alueen ylläpito oli Lapin Sotilasläänin Esikunnan vastuulla. Silloiseen ampuma-alue-toimistoon kuului ainoastaan päällikkö ja ampuma-alueen hoitaja. Ampuma-alueen päällikön sijoituspaikka oli Rovaniemi, joten ampuma-alueen hoitaja oli ainoa alueella kiinteästi toimiva. Alueen työt olivat ainoastaan leirialueiden luovutusta ja vastaanottoa sekä au-

rauksia. Silloiset työt olivat lähinnä ulkoitöitä, toimistotyöt olivat hyvin vähäisiä. Alueen voimallinen kehittäminen teki vasta tuloaan.

Alueen ylläpitovastuun siirtyminen Jääkäriprikaatille oli erittäin hyvä ratkaisu. Jääkäriprikaati on ottanut alueen hyvin "omakseen", mikä on mahdollistanut alueen tehokkaan kehittämisen jatkumisen. Alueen töiden ja ylläpidon kannalta on ollut tärkeää Lapin Jääkäripataljoonan antama työvoimaa pu eri muodoissa. Harjoitusjoukkojen aikataulut eivät nykyisellään mahdollista alueella tehtäviä huollollisia kunnossapitotöitä.

Kehittämisasiiraitus muutti kaiken

Ampuma-alueen voimallinen kehittäminen alkoi vuonna 2000, jolloin PE osoitti rahoituksen alueen kehittämiseen. Yhteistyössä Pohjoisen Maanpuolustus-alueen Esikunnan kanssa laadittiin usean vuoden kattava kehityssuunnitelma. Majuri Jouni Raunion johdolla aloitettiin ampuma-alueen kehittäminen ja alueen kokonaiskäytön tehostaminen. Suunnitelma piti sisällään alueen runkotiestön peruskorjaukset, ampumapaikkojen linnoittamiset ja parantamiset, tukeutumisasiiriteet, ympäristösuojelu, liike- maalaradat, konttihankinnat, kenttävarastointipaikka, erilaiset viestityöt sekä pelastuspalveluun liittyvät parannukset. Tukeutumisasiiriteiden kiinteistöjen peruskorjauksiin ei käytetty kehittämissiiriteistä, vaan samanaikaisesti Senaattikiinteistöt rahoitti kiitettävästi alueen rakennuskannan peruskorjausta.

Ampuma-alueen rakennuskannan voimallinen karsiminen saatettiin alulle. Tukeutumisasiiriteiden huonokuntoisista ja tarpeettomista rakennuksista luovuttiin ja rahoitus käytettiin ylläpidettäviin kiinteistöihin. Näin tukeutumisasiiriteet siistyivät ja käyttöön jäi vain tarpeellinen ja hyväkuntoinen rakennuskanta. Kehitettäväksi leirialueiksi määriteltiin Sarriöjärvi ja Heinuvaara sekä ylläpidettäviksi Rovamännikkö. Oma työnkuvani oli muuttunut alkuperäisestä olennaisesti. Työpäivät kuluivat tieprojektien, rakennushankkeiden ja työkokouksien ympärillä. Ampuma-alueen kehittämissiirite-

keiden ympärillä olevat projektit työllistivät valtavasti, mutta työ oli itsenäistä ja ennen kaikkea haastavan monipuolista. Perehtyminen rakentamiseen, maanrakennukseen, konetyöhön, suunnitteluun, rahoitukseen ja toimimiseen siviilurakoitsijoiden kanssa antoi itselle laajan näkemyksen useasta eri osakokonaisuudesta. Yhteistyö senaattikiinteistön Jouni Leinosen ja rakennuslaitoksen Taisto Tuomikosken kanssa on eri projektien ja hankkeiden suhteen toiminut erittäin hyvin, ja se on mahdollistanut alueen tehokkaan kehittämisen.

Samalla kun ampuma-alueen olosuhteet paranivat, niin toinen merkittävä edistysaskel toimittaessa harjoitusjoukkojen kanssa oli johtosäännön, pelastussuunnitelman, ympäristöohjelman yms määräysten ja ohjeiden ajan tasalle saattaminen, jolloin toiminta-alueita käyttävien harjoitusjoukkojen kanssa selkiytyi. Toiminta on nykyään huomattavasti selkeämpää alueelle muodostuneiden toimintatapamallien johdosta. Tykistön tarkastaja everstiluutnantti A Sihvonen myönsi vuonna 2007 "vuoden tykkimiesteko palkinnon" ampuma-alueoimistolle ja perusteena mainittiin mm. alueen kehittäminen sekä palvelusturvallisuuden parantaminen. Ampuma-alueen runkotiestö on pääosin saatu peruskorjatuksi. Työn alla on KT 82:n rinnakkaistie, joka valmistuttuaan mahdollistaa harjoitusjoukkojen turvalliset siirtymiset.

Jääkäriprikaati on laatinut kehittämissuunnitelman vuoteen 2014 asti, joka sisältää mm. rinnakkaistien Heinu-

vaara-Sarriöjärvi, kenttävarastointipaikan Heinuvaaraan, tankkaus- ja huolto- paikan Heinuvaaraan sekä uuden joutolan rakentamisen Sarriöjärvelle. Ampuma-alueelle on kehittämisen myötä määritelty tavoitetila, jonka ylläpito vaatii henkilöstöltä jatkuvaa työtä sekä ennen kaikkea vuosittaista määrärahaa, jotta tavoitetila pystytään ylläpitämään määritellyllä tasolla.

Ampuma-alue työpaikkana

Toimiminen aluetta käyttävien harjoitusjoukkojen ja muiden tahojen kanssa on toiminut johtosäännön ja vakiintuneiden toimintatapojen mukaisesti hyvin. Ampuma-alueen työt ovat monipuolisia, tekemätöntä työtä riittää aina. Työpäivät ovat kaikki erilaisia ja vaihtelevia ja useasti huomaa kuinka työpäivä on kulunut nopeasti ja päivä loppuu kesken. Ampuma-alueen henkilöstön tulee olla ns. moniosaajia, sekä luonteeltaan itsenäiseen työhön kykeneviä. Harjoitusjoukkojen kanssa toimiminen asettaa vaatimukset sopeutua joustavaan, asianmukaiseen ja samalla vaativaan kanssa- käymiseen.

Tämän suhteen olen erittäin tyytyväinen harjoitusjoukkojen antamaan palautteeseen ampuma-alueesta ja henkilöstöstä. Nykyinen henkilöstö on määrältään tavoitetilan mukainen, jolla ampuma-alueen työt pystytään hoitamaan jatkossa kohtuullisen hyvin.

Henkilöstössä tapahtuu

4.6.2010 Myönnetyt ansioristit ja mitalit

Valtion virka-ansiomerkki

Luutnantti evp Leo Harju
Toimistosihiteeri Kaija Katajaisalo
Kapteeni evp Ilkka Välimaa
Kokki Maija Ristola

Suomen Valkoisen Ruusun Mitali

Varastomies Keijo Kujanperä

Sotilasansiomitali

Majuri Martti Rautanen
Palkkasihteeri Tanja Moilanen

Automiesristi

Kapteeni Harri Hautala

Ylennykset

4.6.2010 ylennykset

Yliluutnantiksi luutnantti Jarmo Salmi
Teknikkoluutnantiksi
sotilasvirkamies Matti Hakkarainen

4.6.2010 myönnetyt palvelusarvot

Vääpeliksi Meri Pyhäniemi
Ylikersantiksi Saku Aikio
Ylikersantiksi Petteri Ylianttila
Ylikersantiksi Markku Aho
Ylikersantiksi Jani Leinonen
Ylikersantiksi Mikko Poutanen

4.6.2010 ylennykset reservin sotilasarvossa

Luutnantiksi ylikersantti Jarkko Luuro
Vääpeliksi ylikersantti Meri Pyhäniemi
Ylikersantiksi kersantti Saku Aikio
Kersantiksi Markku Aho
Kersantiksi Jani Leinonen
Kersantiksi Mikko Poutanen

Muuta

Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentaja on valinnut vuoden 2009 varusmieskouluttajaksi kapteeni Pentti Määtän

Virkaan nimitykset

Aliupseerin virkaan

1.3.2010

Kersantti Niko Turpeinen
Kersantti Lassi-Pekka Ollikainen
Kersantti Pekka Raassina
Kersantti Kai Leinonen
Kersantti Tuomas Poikela
Kersantti Paavo Rytilahti
Kersantti Vertti Vaarala
Kersantti Antti Ruotanen

Määrä-aikaisen aliupseerin virkaan

1.2.2010 - 31.1.2015

Kersantti Juha Ari Olavi Korhonen

1.5.2010 - 30.4.2015

Kersantti Timo Kukkula varastoaliupseerin tehtävään
Kersantti Jussi Saikkonen opetusaliupseerin tehtävään
Kersantti Tapio Pyörälä opetusaliupseerin tehtävään

17.5.2010 - 16.5.2015

Kersantti Mika Kyllönen opetusaliupseerin tehtävään
Kersantti Kalle Sirviö opetusaliupseerin tehtävään

Sopimussotilaaksi

11.1. - 10.7.2010

Vänrikki Jani Termonen

18.1. - 17.7.2010

Kersantti Sami Mansikkasalo

22.3. - 21.9.2010

Kersantti Taneli Vaarala

6.4. - 5.10.2010

Vänrikki Janne Luukinen
Kersantti Ilkka Hellsten

Siirrot Jääkäriprikaatista

1.8.2010

Everstiluutnantti Jari Haataja Taktiikan laitokselle Maanpuolustuskorkeakouluun
Yliluutnantti Sami Sievänen Hämeen Rykmenttiin

1.9.2010

Yliluutnantti Jukka-Pekka Kunnari Kainuun Prikaatiin

1.10.2010

Kapteeni Sami Sipponen Maavoimien Esikuntaan

Siirrot Jääkäriprikaatiin

1.6.2010

Yliluutnantti Markku Pulju Viestikoelaitokselta

1.8.2010

Everstiluutnantti Jari Osmonen Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunnasta

1.9.2010

Kapteeni Mika Lokka Kainuun Prikaatista

Reserviin ja eläkkeelle

1.6.2010

Luutnantti Mikko Jumisko

1.7.2010

Kapteeni
Jukka Rautio

Kapteeni
Markku
Kallatsa

1.8.2010

Kapteeni
Tapio
Mommo

Yliluutnantti
Heikki
Jänkälä

1.9.2010

Kapteeni
Jari Tuomisto

Luutnantti
Juha Sirviö

1.10.2010

Kapteeni
Pentti Määttä

Luutnantti Jari Sarajärvi

1.11.2010

Majuri
Esko
Raaterova

1.12.2010

Majuri
Jari Ristola

Luutnantti
Jorma
Nieminen

Asemapäällikön siviilijuna Kyläjärvellä.

Palkittuja varusmiehiä

Myönnetyt Lapin Jääkäriaritit:

7.4.2010

Korpraali Jaakko Antero Suorsa, SISSIK

8.7.2010

Upseerikokelas Ilmari Eerikki Oikari-
nen, 3.JK

Upseerikokelas Sampo Elias Kouri, SIS-
SIK

Upseerikokelas Waltteri Erkki Lähte-
vänoja, H- JA KULJK

Upseerikokelas Johannes Valtteri Tuo-
mela, 1.JK

Korpraali Juho Taneli Korkeamaa, TUKIK

209 saapumiserän 270 vuorokautta palvelleista varusmiehistä palkittiin seuraavat henkilöt 7.4.2010:

Jääkäriprikaatin puukko ja kunniakirja
erittäin ansiokkaasta palveluksesta Jää-
käriprikaatissa:

Korpraali Henry-Ville Vernerer Huttu-
la, SISSIK

Jääkäriprikaatin puukko ja kunniakir-
ja hyvästä palveluksesta sotilaspoliisina
Jääkäriprikaatissa:

Jääkäri Aki Kalevi Luukkonen, SISSIK

Jääkäriprikaatin puukko ja kunniakirja
hyvästä palveluksesta lääkintämiehenä
Jääkäriprikaatissa:

Korpraali Teemu Sakari Ojala, H- ja KUL-
JK

Kiltamitali hyvähenkiselle varusmiehelle
Korpraali Jyri Sammeli Gabriel Mag-
ga, SISSIK

Jääkäri Kim Toni Tapani Kullberg, H- ja
KULJK

Oulun Sotilaskotiyhdistyksen stipendi
Oulun seudulta olevalle rehdille, reip-
paalle ja joukkoon sopeutuvalla varus-
miehelle:

Korpraali Tim Daniel Peltola, SISSIK

Jääkäri Juho Erkki Nikolai Laatikainen,
H- ja KULJK

109 saapumiserän 362 ja 209 saapu- miserän 180 vuorokautta palvelleis- ta varusmiehistä palkittiin seura- vat henkilöt:

Jalkaväen mitali, kunniakirja ja jalkaväen
vuosikirja erittäin ansiokkaasta palveluk-
sesta Jääkäriprikaatissa:

Upseerikokelas Koskenkorva Olli Au-
kusti, 3.JK

Kersantti Siltala Jouni Juhani, H- ja KUL-
JK

Sodankylän Reserviupseerien mitali ja
puukko ansiokkaasta palveluksesta Jää-
käriprikaatissa:

Upseerikokelas Kuivila Mika Tapani, 1.JK

Lapin Reserviläispiirien mitali ja puuk-
ko ansiokkaasta palveluksesta Jääkäri-
prikaatissa:

Alikersantti Kalliokulju Taavi Matias, 1.JK

Itsenäisyyden puolesta -kirja ja Jääkäri-
n testamentti ansiokkaasta palveluksesta
Jääkäriprikaatissa:

Korpraali Ollila Juuso Frans-Petteri, 1.JK

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puukko
taitavasta ja kolarittomasta moottoriajo-
neuvon kuljettamisesta varusmiesaikana
Kersantti Kotisaari Jukka Samuli, TUKIK

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puukko
hyvästä palveluksesta erikoisajoneuvon
kuljettajana Jääkäriprikaatissa:

Jääkäri Paaso Jesse Johannes, 1.JK

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puukko
ansiookkaasta palveluksesta Lapin Jääkä-
ripataljoonassa:

Jääkäri Sorvoja Sami Mikael, TUKIK

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puuk-
ko ansiokkaasta palveluksesta ansiok-
kaasta palveluksesta Pohjan Jääkäripa-
talojoonassa:

Korpraali Häyrynen Aleks Petteri, SISSIK
Jääkäriprikaatin Killan luovuttama "Puol-
esta Maan" –veteraanimatrikkeli par-
haalle sodankyläläiselle 362 vrk palvel-
leelle:

Upseerikokelas Rautanen Mikko Mati-
as, TUKIK

Jääkäriprikaatin Killan luovuttama "Puol-
esta Maan" –veteraanimatrikkeli par-
haalle sodankyläläiselle 180 vrk palvel-
leelle:

Jääkäri Mattanen Aleks Markus, H- ja
KULJK

Oulun Sotilaskotiyhdistyksen stipendi
Oulun seudulta olevalle rehdille, reip-
paalle ja joukkoon sopeutuvalla varus-
miehelle:

Kersantti Kilpivaara Markus Mikael, SIS-
SIK

Kersantti Ylikoski Veli-Heikki, H- ja KUL-
JK

Alikersantti Petäsnoho Rami Selim, 3.JK
Korpraali Saarni Henrik August, SISSIK

Jääkäri Käyrä Antti Einari, 1.JK

Jääkäri Lallukka Antti Kalevi, TUKIK

Pohjan Prikaatin Killan stipendi erittäin
ansiookkaasta palveluksesta Pohjan Jää-
käripataljoonassa

Kersantti Hämäläinen Rauli Eero, SISSIK

Kiltamitali hyvähenkiselle varusmiehelle:
Upseerikokelas Välihalo Jussa-Pekka Mi-
kael, H- ja KULJK

Alikersantti Lohi Aleks Joukamo, TUKIK
Korpraali Häyrynen Aleks Petteri, SISSIK

Jääkäri Arvola Joni Mikael, 1.JK

Jääkäri Nuutinen Juha Jouni Tapio, 3.JK

Ulla Mustakallio stipendi, hyvää sotilas-
kuntoa osoittaneelle 180 vuorokautta
palvelleelle varusmiehelle

Jääkäri Kutuniva Ilkka Juha Kullervo,
SISSIK

Jääkäriprikaatin tapahtumakalenteri 1.8.–31.12.2010

TAPAHTUMA	AIKA	PAIKKA
1. Kotiuttaminen		
Kotiuttaminen 110/270	7.10.	Sodankylä
2. Juhlatilaisuudet		
Vala	13.8.	Sodankylä
Jääkäriprikaatin 31-vuotisjuhlapäivä	1.10.	Sodankylä
Kotiuttamisjuhla 110/270	6.10.	Sodankylä
3. Kirkolliset tapahtumat		
Sotilasrippikoulu	9.-11.8.	Sattasvaara
Kenttäiltahartaus	9.9.	Sodankylä
Kauneimmat joululaulut	20.-22.12.	Sodankylä
Jouluaaton hartaus	24.12.	Sodankylä
Uudenvuoden aaton hartaus	31.12.	Sodankylä
4. Muut tapahtumat		
Jeesiön lenkki polkupyöräkilpailu	31.8.	Sodankylä
Terveitä aamuja -tapahtuma 210	11.11.	Sodankylä
5. Harjoitukset ja kurssit		
P-kauden taisteluampumarjoitus 210	17.-20.8.	Kyläjärvi
Sotilaspoliisimiehistökurssi	16.8.-10.9.	Sodankylä
P-kauden taisteluampumarjoitus 2	23.-28.8.	Kyläjärvi
Kokelasvaellus	30.8.-1.9.	Sodankylä
Sotilaskuljettajakurssi	30.8.-30.10.	Sodankylä
Lääkintämieskurssi	6.9.-1.10.	Sodankylä
Sotilaspoliisien maastoharjoitus 2	7.-9.9.	Sodankylä
Erikoiskurssi ammunnat 210	20.-23.9.	Kyläjärvi
Alueellinen Sotilaspoliisien ampuma- ja taisteluharjoitus 110/Pohjois-Suomi	20.-25.9.	Vuosanka
Huollon kurssien kenttäkoulutus	20.-23.9.	Kyläjärvi
Moottoripyöräkurssin kenttäkoulutus 2	28.-30.9.	Kyläjärvi
Taisteluvälinemieskurssin maastoharjoitus	30.9.-2.10.	Kyläjärvi
Sissi- ja tiedusteluharjoitus	4.-7.10.	Sodankylä
AUK ampumarjoitus 1	4.-7.10.	Kyläjärvi
Sotilaskuljettajien kenttäkoulutus	11.-16.10.	Kyläjärvi
Joukkueammunnat 210	1.-5.11.	Kyläjärvi
AUK taisteluharjoitus	9.-11.11.	Kyläjärvi
Aselajiharjoitus	15.-20.11.	Kyläjärvi
AUK ampumarjoitus 2	22.-26.11.	Kyläjärvi
Pataljoonan taisteluharjoitus 210	30.11.-3.12.	Kyläjärvi
Komppania-ammunnat 210	30.11.-3.12.	Kyläjärvi
Alueellinen taisteluharjoitus	13.-18.12.	Sodankylä

Lapin Jääkäripataljoonan perinnepäivä

Lapin Jääkäripataljoonan 89. perinnepäivää juhlintiin 12.3.2010 pataljoonan komentajan everstiluutnantti Arto Vaaralan johdolla.

Everstiluutnantti Arto Vaarala ojensi kapteeni evp Ilkka Välimaalalle pienoislipun.

Lapin Jääkäripataljoonan perinnepäivänä palkittiin seuraavat henkilöt:

Lapin Jääkäripataljoonan perinnelippu

Kapteeni Ilkka Välimaa

Lapin Jääkäripataljoonan perinnekello no:27

Kapteeni Markku Kallatsa

Lapin Jääkäripataljoonan puukko

Ylikersantti Jarkko Luuro
Ylikersantti Asta Alioravainen
Luutnantti Heikki Luusua

Lapin Jääkäripataljoonan karkikomppania vuonna 2009, kiertopalkintona Marskin konepistooli vuodeksi haltuun Tukikomppania

Lapin Jääkäripataljoonan vuoden 2009 kouluttaja, Vaasan malja ja kiertopalkinto

Kapteeni Annukka Ylivaara

Jääkäriprikaatin Killan myöntämä kouluttaja stipendi 100 e

Yliluutnantti Jukka-Pekka Kunnari

Jääkäriprikaatin Killan myöntämä kouluttaja stipendi 100 e

Yliluutnantti Tauno Huhtamella

Jääkäriprikaatin komentaja ylensi seuraavat jääkärit korpraaleiksi:

- Jääkäri Haapanen Mika Markus Olavi
- Jääkäri Moilanen Henri Petteri

- Jääkäri Pirnes Heikki Yrjö Juhani
- Jääkäri Junes Mikael Antero
- Jääkäri Ojala Teemu Sakari
- Jääkäri Tiittanen Eero Ilmari

Perusyksiköiden valitsemat yksiköiden parhaat varusmiesjohtajat peruskoulutuskaudella 110 Lapin Jääkäripataljoonan puukot:

- 1.JK Alikersantti Aronen Sampo Ilari, puukko no:101
- TUKIK Alikersantti Lohi, Aleksi Joukamo, puukko no:102
- H- JA KULJK Alikersantti Ylikoski, Veli-Heikki, puukko no:103

Puolustusvoimien kultainen levyke ja yksi vuorokausi kuntoisuuslomaa sotilaan perustutkinnossa kiitettävää sotilaskuntoa osoittaneille taistelijoille

- 1.JK Jääkäri Vuorela Mikko Matias
- 1.JK Jääkäri Maijala Miika Samuli
- TUKIK Jääkäri Haaranen Tomi Tapani
- TUKIK Jääkäri Sarajärvi Sami Kristian
- H- JA KULJK Jääkäri Mämmioja Lasse Erkki Henrik
- H- JA KULJK Jääkäri Pasma Janne Juhani

Pohjan Jääkäripataljoonan perinnepäivä

Pohjan Jääkäripataljoonan perinnepäivää juhlittiin Sodankylän varuskunnassa 19.2.2010 pataljoonan komentajan everstiluutnantti Jari Haatajan johdolla.

Pohjan Jääkäripataljoonan perinnepäivänä palkittiin seuraavat henkilöt:

Pohjan Jääkäripataljoonan pienoislippu

Toimistosihteerit Sirkka Ojuva
Luutnantti Riku Raappana
Vänrikki Jaakko Salokivi
Vänrikki Juhani Nevalainen
Kapteeni Timo Jaakola
Kapteeni Petteri Kovalainen
Majuri Jorma Mustonen
Kapteeni Jyrki Sirkeinen

Pohjan Prikaatin Killan kouluttajastipendi

Yliluutnantti Risto Moilanen

Vesaisen Risti

Toimistosihteerit Anita Alatalo
Toimistosihteerit Tuula Ojaniemi
Kiltaveli Sakari Sumén
Kiltaveli Kari Ahokas
Kiltaveli Pekka Keisu
Kiltaveli Risto Vittaniemi

Jalkaväen Säätion stipendi

Yliluutnantti Petteri Salmela

Jääkäriprikaatin Killan lahjoittama polkupyörä

Oppilas Rami Selim Petäsno 3.JK
(Jeesion lenkki ajalla 2.08.16)

Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela luovutti polkupyörän Jeesion lenkin voittajalle oppilas Rami Petäsnoorolle.

Varuskunnan perheretki Ranuan eläinpuistoon 8.5.2010

Sodankylän varuskunnan sosiaalitiimin tehtävänä on ylläpitää ja kehittää puolustushallinnon palkatun henkilöstön työhyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä edistää palkatun henkilökunnan ja heidän perheenjäsentensä vapaa-ajan harrastus- ja virkistystoimintaa. Tähän tehtävään liittyen sosiaalitiimi järjesti perinteisen kevätretken lauantaina 8.5.2010 varuskunnassa työskenteleville perheenjäsenineen. Tällä kertaa retki suuntautui muutaman vuoden tauon jälkeen Ranuan eläinpuistoon. Matkaan osallistui yhteensä 55 retkeläistä, joista yli puolet oli lapsia.

Retkipäiväksi sattui mainio puolipilvinen keli ja matka Ranuulle sujui mukavasti SA-linja-autolla yhden Rovaniemellä pidetyn tauon kautta. Kaihuan Jouko perheineen muodosti retkueen tiedustelu- ja valmisteluosaston, joka tiedusteli ruokailupaikan sekä otti haltuunsa (luottokortilla...) eläinpuiston pääsyliput. Maukkaan lounaan jälkeen siirryttiin eläinpuiston puolelle seuraamaan eläinten keväisiä touhuja. Ainakin karhu, hirvi ja metsämyyrä olivat saaneet jo poikasia, joita päästiin ihastelemaan. Nähtävää riitti hyvinkin pariiksi tunniksi ja loppu aika ennen paluumatkaa käytettiin muun muassa lasten satupuistossa kiipeillessä ja touhutessa. Saattoipa joku piipahtaa myös Fazerin karkkikaupan puolellekin ennen paluumatkan alkamista. Kaiken kaikkiaan retki oli onnistunut ja hyvillä mielin retkeläisten joukko palasi varuskuntaan valmistautumaan äitienpäivän viettoon.

Onko Ranuulle vielä pitkä matka?

Karhuemo pentuineen

Satupuistossa oli monenlaista aktiiviteettia

Miskalle maistui myös mehu

Perillä eläinpuistossa oli hieno keli

Paluumatka alkaa

Vierailuja ja tapahtumia

Talvisodan päättymisen muistopäivän juhlatilaisuus järjestettiin Jääkäriprikaatin perinnetilassa 13.3.2010.

Sodankylän Korjaamon avajaisia vietettiin 26.2.2010. Eversti Mauri Koskela avasi Sodankylän Korjaamon virallisesti käyttöön katkaisemalla nauhan nappia painamalla. Korjaamon johtaja insinööri majuri Martti Aikiota taisi vähän jännittää toimiiko "avausvirittelmä".

Päiväkodin lapset tutustuivat varuskuntaan kenttävasti Kari Paavilaisen johdolla 25.2.2010.

Siviilikriisinhallinnan asiantuntijoita Ruotsista, Tanskasta, Latviasta ja Suomesta vieraili Jääkäriprikaatissa 23.3. Vierailu liittyi Levillä toteutettuun siviilikriisinhallinnan kylmämoduli-seminaariin.

Kenttäpiispa Hannu Niskanen tarkasti Jääkäriprikaatin kirkollisen työn 13.–14.4.2010. Kuvassa vasemmalta kenttärövästi Juhani Liukkonen, kenttäpiispa Hannu Niskanen, eversti Mauri Koskela, kenttärövästi Vesa Aurén ja kenttärövästi Kari Paavilainen.

Maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Ilkka Aspara tarkasti Jääkäriprikaatin 29.–30.4.2010. Ohjelmassa oli mm. henkilöstöryhmien ja varuskunnallisten toimijoiden tapaaminen. Kuvassa Maanpuolustuksen Henkilökuntaliiton Sodankylän osaston puheenjohtaja Aija Raaterova ja kenraaliluutnantti Ilkka Aspara lounaalla Sodankylän Muonituskeskuksessa.

Vierailuja ja tapahtumia

Tammikuussa palvelukseen astuneet alokkaat vannoi-
vat valan tai antoivat juhlallisen vakuutuksen Jääkäri-
rikaatissa 12.2.2010. Valan ja vakuutuksen esilukijana
toimi jatkosodan veteraani Kalle Sukuvaara.

Upseerikokelaat ylennettiin upseerikerholla 9.7.2010. Tilaisuutta seuraamassa oli runsaslukuinen joukko omaisia.

Alokkaille järjestettiin tulojuhla Joutse-
län patsaalla Jääkäririkaatin Esikunnan
edessä 16.7.2010.

Jääkäriprikaati liikkuu – kilpailut ja tulokset

Kuntokerho kannustaa liikkumaan

”Kenttäkelpoisuuden ja fyysisen työkyvyn seurantarjestelmän tarkoituksena on edistää ja seurata palkatun henkilöstön fyysistä toimintakykyä sekä terveys- ja liikuntakäyttämistä osana puolustusvoimien operatiivista valmiutta. Fyysisen työkyvyn tavoitteena voidaan pitää tasoa, jolla työntekijälle jää työpäivän jälkeen riittävästi toimintakykyreserviä nauttia vapaa-ajastaan. Tämä edellyttää, että kestävyys- ja kuntotesteissä mitattavat kunto-ominaisuudet ylläpidetään vähintään tyydyttävällä tasolla koko työuran ajan.”

Jääkäriprikaati käynnisti tammikuussa henkilökunnan kuntotalkoot perustamalla kuntokerhon. Kuntokerho on suunnattu sotilaille, joiden kestävyyskunto on kenttäkelpoisuustestien mukaan heikko. Kevätkaudella kahdesti viikossa kokoontuneen kerhon tarkoitus oli kohottaa sotilaiden kuntoa sekä kannustaa heitä myös omaehtoiseen, säännölliseen liikunnan pariin. Kerhon myötä sotilaiden työajalla toteutuva viikko-liikuntamahdollisuus kasvoi kahdesta tunnista viiteen tuntiin. Talven ja kevään aikana kuntokerholaiset harrastivat monipuolista liikuntaa muun muassa palloilun, hiihdon, kuntopiirin ja sauvakävelyn merkeissä. Aktiivisille kuntolijoille lienee ollut palkitsevinta todeta oman kunnan kohoaminen, mikä ilmeni jaksamisena eri liikuntalajien harrastamisen yhteydessä. Kuntokerhon ohjelmaan toivat oman lisänsä myös liikuntakasvatusupseerin ja psykologin luennot.

Reippaat kuntokerholaiset lähdössä sauvakävelylle.

Kunnossa myös suvena

Kuntokerho ei lomalle kesälläkään, sillä toiminta jatkuu kokoontumisella keran viikossa. Kesän ohjelmassa pääpaino on ulkoaktiiviteeteissa: jalkapallo, pyöräily, yleisurheilu ja kesäolympialaiset ovat osa kesäkuukausien liikunta-antia. Kuntokerholaiset pääsevät myös kastautumaan veteen äskettäin remontoidussa uimahallissa, jossa tutustutaan vesiliikuntaan muun muassa vesijumpan ja –juoksun parissa. Kokeilemalla rohkeasti erilaisia liikuntamuotoja kynnys lähteä harrastamaan omatoimista liikuntaa ma-

daltuu – lisäksi kokeilujen myötä voi löytää itselle mieluisin liikuntalaji. Aktiivinen osallistuminen kuntokerhoon sekä säännöllinen vapaa-ajan liikunta muodostavat hyvän pohjan kenttäkelpoisuustestejä silmällä pitäen.

Kilpailutoiminta

Jääkäriprikaatin urheilijat menestyivät hyvin vuoden alkupuoliskon sotilaiden Suomenmestaruuskilpailuissa. Hiihtokisoista oli tuomisena oppilas Rami Petäsnoron voitto varusmiesten rynnäkökivääriampumahiihdossa. Jääkäri Niila Syväjärvi sijoittui hienosti kolmanneksi varusmiesten maastohiihdossa. Joukkueena menestyttiin myös laajalla rintamalla. Varusmiesten viestijoukkue sijoittui kolmanneksi heti kahden Urheilukoulun joukkueen jälkeen joukkueella oppilas Rami Petäsnoro, oppilas Henrik Jokela ja jääkäri Niila Syväjärvi. Lisäksi hiihdon joukkuekilpailussa sijoituttiin toiseksi. Kovatasoisessa partiohiihdossa Jääkäriprikaatin joukkue sijoittui hienosti viidenneksi joukkueella yliluutnantti Ta-

Oppilas Rami Petäsnoro, oppilas Henrik Jokela ja jääkäri Niila Syväjärvi.

Jääkäriprikaatin joukkue Haminassa. Kuva: Kirsi Lauri.

pani Lampinen, yliluutnantti Kari Mähönen, oppilas Juho-Veikko Luksua ja oppilas Jukka Kivilahti.

Maastoammunnat kilpailtiin toukokuun lopulla Haminan maisemissa. Varusmiesten kiväärijoukkue menestyi kilpailuissa erinomaisesti. Jääkäri Heikki Leinonen voitti varusmiesten sarjan ja toi Sodankylään jo neljännen keran 2000-luvulla Simo Häyhä-kiertopalkinnon. Joukkuekilpailuissa pojat olivat hienosti toisia joukkueella jääkäri Heikki Leinonen, jääkäri Juuso Ollila ja jääkäri Teemu Suominen.

Jääkäriprikaatin kilpailut ja tulokset

Jääkäriprikaatissa kilpailtiin vuoden 2010 alkupuoliskolla henkilökohtaisista sekä yksikkökohtaisista paremmuuksista hiihtolajeissa. Tulokset lajeittain kolmen parhaan osalta muodostuivat seuraaviksi:

RK-ampumahiihto

Henkilökunta yleinen 12 km

1. Yliluutnantti
Jukka-Pekka Kunnari TUKIK 0:52:57
2. Luutnantti
Janne Mäenpää HKESK 0:55:38
3. Luutnantti
Jaakko Ylimartimo HKESK 1:02:48

Henkilökunta yli 40v 12 km

1. Yliluutnantti
Kari Mähönen POHJPE 0:44:32
2. Väapeli
Hannu Koivula HKESK 0:54:39
3. Yliväapeli Mika Ojala JPRE 0:58:25

Varusmiehet kilpasarja 12 km

1. Oppilas Tero Maaninka 3.JK 0:44:43
2. Jääkäri Niila Syväjärvi 3.JK 0:45:34
3. Oppilas Rami Petäsnoro 3.JK 0:46:10

Varusmiehet kuntosarja 8 km

1. Jääkäri Jani Saukko TUKIK 0:46:28
2. Jääkäri Teijo Tarkka TUKIK 0:51:41
3. Jääkäri Joel Niemelä TUKIK 0:53:07

Partiohiihto

A-sarja 18 km

1. Tukikomppania 1:56:12
 2. 3.Jääkärikomppania 2:08:12
 3. Sissikomppania 2:42:35
- Kilpailun ulkopuolella
JPR:n valmennus 1:44:59

B-sarja 8 km

1. 3.Jääkärikomppania 1 1:05:44
2. Sissikomppania 1 1:14:19
3. 3.Jääkärikomppania/Urh 1:19:34

C-sarja 18 km

1. Varasto-osasto 2:02:38

Pohjois-Suomen Sotilasläänin yhtymäharjoitus KELO 10

Pohjois-Suomen Sotilasläänin yhtymäharjoitus KELO 10 pidettiin 14.–19.6.2010 Kajaani - Vuosanka alueella. Harjoituksen johti Kainuun Prikaatin komentaja eversti Jukka Ojala. Harjoitukseen osallistuvat Pohjois-Suomen Sotilasläänin (PSSL) alueen joukot. Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela tarkasti Jääkäriprikaatin joukkoja ja toimintaa koko harjoituksen ajan, sillä oli erityistä merkitystä Jääkäriprikaatin joukko-osastohengen ja yhteenkuuluvuuden kannalta. Harjoituksen aikana vallitsi sotilaan keli, eli sää oli vaihtelevaa.

Harjoitusjoukot

Harjoitusjoukot muodostettiin Kainuun Prikaatin, Jääkäriprikaatin, Lapin Ilmatorjuntarykmentin, Lapin Rajavartioston ja Kainuun Rajavartioston varusmiehistä ja reserviläisistä. Harjoitukseen osallistuvat lisäksi PSSL:n eri esikunnat vahvennettuina reserviläisillä ja erikoisjoukko Raja- ja Merivartiokoulusta. Lapin Lenosto ja Utin Helikopteripataljoona osallistuivat harjoitukseen lentosuorituksilla.

Jääkäriprikaati muodosti jääkäri-, sissi-, torjunta- ja huoltojoukkoja siniselle puolelle ja reserviläisillä vahvennetun mekanisoidun jalkaväkijoukon esikunnan sekä jalkaväkiyhtiön keltaiselle puolelle. Pääosa harjoitukseen osallistuneista varusmiehistä ja reserviläisistä

toimi omissa sodan tehtävässään, mikä korosti harjoituksen merkittävyyttä. Harjoitukseen osallistui yhteensä lähes 3900 kantahenkilökuntaan kuuluvaa, reserviläistä ja varusmiehiä, josta Jääkäriprikaatin perustamia joukkoja yhteensä lähes 700 henkilöä.

Harjoituksen suunnittelu

Harjoituksen suunnittelun päävastuu oli Kainuun Prikaatilla. Harjoituksen suunnittelu käynnistyi jo hyvissä ajoin vuoden 2009 puolella. Kainuun Prikaati järjesti vuoden 2010 talven ja kevään aikana kaksi yhteistä suunnittelutilaisuutta perinteisellä Vuosangan leirialueella ja Kainuun Prikaatissa. Suunnittelutilaisuuksissa harjoitukseen osallistuvien joukkojen edustajat yhteensovittivat kaikkien eri joukkojen harjoitus- ja koulutustarpeet Kainuun Prikaatin antamien perusteiden pohjalta. Harjoituksen suunnittelu Jääkäriprikaatissa toteutettiin projektiryhmän johdolla. Projektiryhmän johtajana toimi kapteeni Arto Lilja. Projektiryhmään kuuluneet henkilöt osallistuvat Kainuun Prikaatin järjestämiin suunnittelutilaisuuksiin ja osaltaan yhteensovittivat tulevaa toimintaansa harjoituksessa.

Harjoituksen kulku

Ensimmäisenä harjoituspäivänä 14.6. harjoitukseen osallistuvat joukot suorittivat keskitysmarssit ja ryhmittymiset

Eversti Mauri Koskela keskustelemassa paikallisten vieraiden kanssa yleisötahtumassa.

toiminta-alueilleen. Päivän aikana harjoituksen eri johtoportaat ottivat johtoonsa sinisen ja keltaisen joukot. Jääkäriprikaatin varusmiesjoukkojen pääosat siirtyivät harjoitukseen linja-autoilla. Telakuorma-autot oli pääosin siirretty harjoitusalueelle harjoitusta edeltävien viikkojen aikana. Jääkäriprikaatin reserviläisjoukot perustettiin Kainuun Prikaatissa päivän aikana.

Toisena harjoituspäivänä 15.6. sinisen Jääkäripataljoona toteutti ensin hyökkäysharjoittelun ja aloitti sen jälkeen hyökkäyksen epäsuoran tulen tukemana. Jääkäriprikaatin perustamat keltaisen osat jatkoivat ryhmittymisvalmisteluja omilla vastuualueillaan. Päivän aikana järjestettiin yleisötilaisuus Kontiomäellä. Jääkäriprikaatin tiedostussih-

Kranaatinheitin valmiina. Everstiluutnantit Hans Adolf Ehrnrooth ja Arto Vaarala tarkastivat tilanteen.

Kokelas Näsi ja Puolustusvoimain komentaja kenraali Ari Puheloinen.

teeri Taina Pirinen vastasi Jääkäriprikaatin esittelystä tilaisuudessa. Illan aikana PSSL:n komentaja prikaatikenraali Jukka Haaksiala saapui tarkastamaan harjoitusta 17.6. asti.

Kolmantena harjoituspäivänä

16.6. sinisen Jääkäriprikaati hyökkäsi välitavoitteeseen keltaisen puolen sitkeästä puoluksesta huolimatta. Päivän aikana harjoitusta tarkastamaan saapuivat Puolustusvoimain komentaja kenraali Ari Puheloinen ja Maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Ilkka Aspara. Maavoimien komentaja tarkasti mm. pääosin Jääkäriprikaatin perustaman keltaisen mekanisoidun jalkaväkipataljoonan Vuosangassa. Tarkastettavien joukkojen valmiudesta vastasivat pataljoonan komentaja kapteeni Terho Nieminen ja keltaisen pääkouluttaja everstiluutnantti Arto Vaarala.

Kenraalit tarkastivat Panzarintorjuntakomppanian toimintaa.

Neljäntenä harjoituspäivänä

17.6. sinisen Jääkäriprikaati hyökkäsi tavoitteeseen ja suojasi sivustansa. Puolustusvoimain komentaja, Maavoimien komentaja ja PSSL:n komentaja tarkastivat sotilasalueen johdossa olleen Jääkäriprikaatin perustaman panssaritorjuntakomppanian Saarijärven alueella. Komppanian valmiudesta ja esittelystä vastasivat panssaritorjuntakomppanian päällikkö ylikersantti Lehti, toisen raskas-sinkojoukkueen johtaja kokelas Näsi ja komppanian pääkouluttaja yliluutnantti Koskimaa. Lisäksi tarkastettiin Jääkäriprikaatin perustaman sinisen puolen 2. jääkärikomppanian ja keltaisen 1. mekanisoidun jalkaväkikomppanian välinen taistelu Ruunamäen alueella.

Viidentenä harjoituspäivänä

18.6. sinisen Jääkäriprikaati torjui keltaisen vastahyökkäyksen Pellinkangas -

Ruunamäki ja Paljakkavaara - Honkivaara alueella. Päivän aikana sinisen Jääkäriprikaatin joukoista muodostetut torjuntaosastot torjuivat keltaisen iskut prikaatin ryhmyksen syvyydessä.

Kuudentena harjoituspäivänä

19.6. sinisen Jääkäriprikaati jatkoi hyökkäystään Vuosangan ampuma-alueelta kaakkoon. Harjoitus keskeytettiin puolenpäivän aikaan, jonka jälkeen alkoivat harjoitusjoukkojen kokoaminen sekä kaluston inventointi ja huolto. Jääkäriprikaatin harjoitusjoukkojen paluumarssit Sodankylään alkoivat aamupäivällä. Viimeiset joukot lähtivät paluumarssille iltapäivän alussa.

Koulutustason mittaus

Harjoituksessa joukkojen koulutuksellinen suorituskyky mitattiin Maavoimien esikunnan ohjeistamalla tavalla. Koulutuksellisen suorituskyvyn mittaaminen Jääkäriprikaatin joukkojen osalta käsitettiin kertausharjoituksessa olleen keltaisen pataljoonan esikunnan ja esikuntakomppanian, kolmen eri varusmiesyksikön (PSTK, 2.JK ja SSIK) ja lukuisten erillisten koulutusjoukkueiden ja -ryhmien arviointia. Arvioinnin toteuttivat yksiköiden ja koulutusryhmien pääkouluttajat yhteistyössä joukkoyksikön pääkouluttajan kanssa. Pitkä harjoitus mahdollisti hyvin joukkojen ja ryhmien sekä yksittäisten taistelijoitten toiminnan mittaamisen.

Palaute

Harjoitus toteutui suunnitelmien mukaan ja lopputulos oli kokonaisuudessaan hyvä. Puolustusvoimain komentajan välittömässä palautteessa korostuivat toimivien johtajien tilannetietoisuuden sekä joukkojen ohjesäännön mukaisen ja aktiivisen toiminnan ylläpitämisen merkitys. Puolustusvoimain komentaja myös korosti yksittäisen johtajan ja taistelijan henkilökohtaisen asenteen, tahdon ja luottamuksen merkitystä taistelujen lopputuloksen kannalta. Jääkäriprikaatin kantahenkilökunta, varusmiehet ja reserviläiset onnistuivat tehtävissään hyvin ja asenne oli kohdallaan, mistä heille rehti tunnustus ja kiitos.

Puolustusvoimain komentaja kenraali Ari Puheloinen seuraamassa tuliaseman toimintaa.

Lääkintä RUK:n koulutustapahtuma Jääkäriprikaatissa 1.-4.3.2010

Sotilaslääketieteen Keskuskeskuksen Lääkintäkoulun reserviupseerikurs- sin nro. 235 opetussuunnitelman mukainen koulutusmoduli Fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn säilyttäminen poikkeusolosuhteissa toteutettiin Jääkäriprikaatissa, Sodankylässä 1.-4.3.2010.

Kylmäkoulutustapahtuman opetus- tarkoituksena oli joukkueen ja partion toimintakyvyn ylläpito vaativissa talvisis- sa olosuhteissa. Koulutustapahtuman jälkeen kokelaiden tuli osata taistelijan sopeutuminen ja selviytyminen kylmis- sä olosuhteissa. Lisäksi kokelaiden tuli osata käytännön toimenpiteet ihmisen suojaamiseksi kylmältä. Lääkintähuol- lon koulutuksessa korostuu hypotermi- an tunnistaminen ja hoito.

Harjoitukseen osallistui 21 upseeri- kokelasta ja kolme kurssin kouluttajaa Lahdessa sijaitsevasta Lääkintäkoulusta. Upseerikokelaista 19 oli valmistuneita lääkäreitä. Yksi upseerikokelas oli provii- sori -opiskelija ja yhdellä kokelaalla olivat lääketieteen perusopiskelut kesken. Jää- käriprikaatista koulutustapahtuman joh- tavana toimi yliluutnantti Ari Keski-Säntti apulaisinaan yliluutnantti Ari Järveläinen ja ylikersantti Timo Kallio.

Jääkäriprikaatiin saapumisen jälkeen kokelaille käytiin läpi luokkaolosuhteissa talvikoulutuksesta varusmiehille Jääkäri- prikaatissa opetetavat perusasiat. Kou-

lutustapahtumaan osallistuvilla esiteltiin myös Jääkäriprikaatia talvikoulutuksen kehittäjänä. Oppituntien jälkeen harjoitusjoukko varustettiin henkilökohtaisella ja joukkokohtaisella perustalvivarustuk- sella. Kokelaat pakkasivat varusteensa henkilökohtaisiin rinkkoihin ja joukko- kohtaisiin ahkioihin.

Suksien vastaanottamisen yhteydes- sä varmistui oletama, että tämä oli joil- lekin kokelaille ensimmäinen kerta suk- silla. Tämän johdosta ohjelmassa ollut hiihtokoulutus ja hiihtoharjoitus Jääkä- riprikaatin hiihdon taitoradalla tulivat tarpeeseen. Hiihtohinausharjoittelu oli myös varsin monelle upseerikokelaalle ainutkertainen ja unohtumaton koulu- tustapahtuma.

Hiihtomarssi perusankarissa talviolosuhteissa

Seuraavana aamuna koulutusjoukko valmistautui n. 20 km:n hiihtomarssille kohti Pittiövaaran yöpymisalueetta.

Aamun talvinen sää antoi viitteitä säätilanteesta luvatussa myrskytuu- lesta. Hiihtomarssin aikana harjoiteltiin käytännössä toimintaa marssitaukojen aikana. Kuivien varusteiden vaihto ja ruuanvalmistus myrskytuulella oli mo- nelle kokelaalle ikimuistoinen tapahtu-

ma. Kokelaat havaitsivat omakohtaises- ti nestehuollon, ravinnon ja kuivien vaat- teiden vaihdon toimintakykyä ylläpitä- vän vaikutuksen hiihtomarssin aikana.

Kaikki koulutusjoukon jäsenet pää- sivät vaativissa olosuhteissa toteutetun hiihtomarssin osatavoitteeseen yöpy- misalueelle. Sanonta ”vauhti tappaa, ei matka” osoittautui jälleen paikkansapi- täväksi koko joukon ollessa toimintaky- kyinen majoittauduttaessa sissitelttoihin Pittiövaaran tykkylumiselle lakialueelle.

Yöpymisalueella majoittumisen li- säksi kokelaille opetettiin suksipaarien valmistus ryhmittäin. Lisäksi harjoitus- joukko esiteltiin ensihoitoahkiota. Yöl- lä myrskytuuleksi yltenyt sää ei häirinnyt harjoitusjoukon yöpymistä.

Eräkoulutusta ja yöpymistä lumessa

Seuraava päivä valkeni selkenevässä säässä. Pittiövaarassa vieraili Lapin Ra- dion toimittaja tekemässä radio-ohjel- maa harjoituksesta. Uusi päivä aloitet- tiin hiihtomarssisiirtymisellä uudelle kou- lutusalueelle. Uudella koulutusalueel- la kokelaille opetettiin tilapäismajoitte- den valmistaminen lumeen. Harjoitus- joukko valmisti ryhmittäin lumeen ”lu- mikammit”, joissa tuleva yö vietettäisiin.

Yöpymismajoitteiden valmistamisen ohessa kokelaille opetettiin tulien tekeminen, lihakeiton valmistus ja tikkukalan paistaminen nuotiolla.

Pelastautuminen jäistä, kun jää pettää suksimiehen alta

Harjoitusjoukko heräsi positiivisen yllättyneenä lumikammin makoisista yöunista. Moni tunnustikin olleensa aluksi varsin epäluuloinen lumessa yöpymistä kohtaan. Viimeinen harjoituspäivä valkeni selkeässä pakkassäässä. Harjoitusjoukon matka suuntautui aamupalan jälkeen hiihtäen kohti Jeesiöjokea ja Jääkäriprikaatin rantasaunaa. Usean hiihtäjän ajatukset olivatkin jo jännittyneenä tulevassa jäistä pelastautumisharjoituksessa.

Lääkintä RUK:n kokelaiden koulutustapahtuman huipentuma oli pelastautuminen jäistä, jään pettäessä hiihtäjän alla. Jääkäriprikaatin rantasaunan edustalla odotti Jeesiöjokeen tehty pakkasaamussa höyryävä mustavetinen avanto. Ylikersantti Timo Kallio kertoi avannon reunalle kokoontuneelle harjoitusjoukolle toimenpiteet jääalueella liikuttaessa ja miten taistelijan tulee toi-

mia jouduttaessa suksien kanssa veden varaan. Harjoituksessa sotilaat hiihtivät avantoon talvivarusteissaan ilman rinkkaa. Vedenvaraan joutuneen taistelijan tuli pelastautua jäistä tulosuuntaansa, vaihtaa rinkastaan päälle kuivat vaatteet sekä tehdä tulet käyttäen taskussaan olleita vesitiiviisti suojattuja tulitikkuja. Kaikki harjoitusjoukon jäsenet onnistuivat harjoituksessa erinomaisesti. Tunne onnistumisesta ja " itsensä voittamisesta" toi hymyn usean kokelaan kasvoille. Lähes kaikille avannossa käyminen oli ainutkertainen kokemus, kukaan ei myöskään ollut aiemmin osallistunut vastaavanlaiseen harjoitukseen.

Viimeisen harjoituksen osion jälkeen oli harjoitusjoukolla edessä harjoituksen päätös vaihe huoltoineen ja edessä kotimatka kohti Lahtea.

Upseerikokelailta saadun palautteen mukaan, kokelaat pitivät harjoitusta kohdaltaan erittäin onnistuneena. Eri puolustusvoimien joukko-osastoissa palvelleiden kokelaiden mielestä tämä tyyppinen koulutus tulisi järjestää kaikille puolustusvoimissa varusmiespalveluksessa oleville. Lisäksi lääkintäkokelaat pitivät tärkeänä, että he saivat kokea, min-kälaisissa sää- ja luonnonolosuhteissa he voisivat joutua hoitotyötään vaativimmillaan toteuttamaan.

Lääkintäkoulun reserviupseerikurs- sin nro. 235 upseerikokelaat oppivat ja huomasivat Jääkäriprikaatissa, että sotilaat selviävät vaativissa talviolosuhteis- sa " luonnon ehdoilla, ei sen armoilla."

8.6 Tarkkuuskivääri 2000, tarkka-ampujien uusin työkalu

Suomen puolustusvoimat otti käyttöön vuonna 2003 kotimaisen, laadukkaan tarkkuuskiväärin, joka kantaa mallinimeä 8.6 TARKKUUSKI-VÄÄRI 2000. Ase on Sakon valmistama ja siviilimarkkinoilla mallista käytetään nimeä SAKO TRG 42. Patruunana on .338 Lapua Magnum ((8.6X70) ja tähtäinkaukoputkena Zeiss Diavari 3-12x56T*.

Aseen rakenne

Ase on pulttilukkoinen irtolippaallinen kertalaukauskivääri. Lippaaseen sopii 5 patruunaa. Aseen paino on taistelukunnossa 11 kg. Piipun rihlannousu on 305 mm oikeakätinen. Piipun suussa on suujarru, joka vähentää huomattavasti aseiden rekyyliä. Suujarrun ansiosta aseella on miellyttävä ampua. Laukaisukoneistossa on varmistin. Laukaisuvastus on säädettävissä (1 - 2 kg).

Aseessa on alumiinista valmistettu runkokisko, johon lukonkehys, laukais-

ukoneisto, etu- ja takatukki sekä etutuki kiinnittyvät. Runkokisko antaa lukonkehyselle liikkumattoman kiinnityspinnan eikä erillistä petausta tarvita. Lukonkehysen kiinnitys runkokiskoon mahdollistaa piipun vapaan värähtelyn ammuttaessa ja siten erinomaisen osumatarkkuuden. Runkokiskoon kiinnitetty etu- ja takatukki sekä etutuki eivät vaikuta aseeseen käyntiin. Etu- ja takatukki on valmistettu polyuretaanista ja ne kiinnittyvät runkokiskoon ruuveilla. Ampumisen helpottamiseksi aseeseen voidaan kiinnittää etutuki. Tuen haaroja voidaan säätää toisistaan riippumatta.

Aseessa on lukematon määrä erilaisia säätömahdollisuuksia, joilla ase saadaan säädettyä jokaiselle ampujalle sopivaksi.

Tähtäinkaukoputki ja varatähtäimet

Aseen tähtäinkaukoputkena on saksalainen Zeiss Diavari 3-12x56T*. Luvut

tarkoittavat tähtäimen suurennosta 3 - 12 kertaisena ja etulinssin tuloaukkoa 56 mm. Tähtäimessä on diopterisäätö ja lasersuojaus. Sen lisäksi tähtäin on varustettu putkimaisella vastavalosuojalla, kennotyyppisellä heijastuksen estäjällä ja jousitetuilla linssinsuojilla. Tähtäinristikko on ns. MILDOT-tyyppinen ja siinä on etäisyyden arviointiin asteikko. Tähtäinasteikon liikevara on sadassa metrissä (100 m) pystysuunnassa 238 cm ja vaakasuunnassa 180 cm. Näkökentän laajuus kolmenkertaisella suurennuksella on 7 astetta ja kaksitoistakertaisella suurennuksella 1.9 astetta. Tähtäinkaukoputkessa voidaan käyttää Simrad-valonvahvistinta. Kiväärikaukoputken jalusta ja kiväärikaukoputki on suunniteltu valonvahvistimen kiinnittämistä varten siten, ettei mitään lisäosia kiväärikaukoputkeen tai sen jalustaan tarvita. Tähtäyskaukoputken sivussa on sivukierin, jonka yksi napsu siirtää iskemää 10 mm sadassa metrissä. Tähtäimen päällä on korokierrin jonka yksi napsu siirtää

iskemää 25 mm sadassa metrissä. Sivukiertimellä huomioidaan luodin kierto-poikkeama ja sivutuulen vaikutus luodin lentorataan.

Aseessa on varatähtäimenä metalliset erilliset etu- ja takatähtäimet. Säädettävä etutähtäin on malliltaan tolppajyvä, jota suojaa ylhäältä avoin jyvätun-neli. Korkeussuunnassa jyvää voidaan säätää kiertämällä sitä aseeseen varusteisiin kuuluvalla 7.62 RK 95 jyväsiirtoavaimella. Sivusuunnassa etutähtäintä voidaan säätää löysäämällä säätöruuvia sillä puolen, johon jyvää siirretään ja kiristämällä vastaavasti toiselta puolen. Takatähtäimessä on kaksi asentoa, 300 metrin asento ja 600/1000 metrin asento. Ammuttaessa 600 metrin matkalla käytetään diopteritähäintä ja 1000 m matkalla käytetään diopterireiän yläpuolella olevaa hahloa.

Ampumatarvikkeet

8.6 TKIV 2000:n on käytössä kolme eri ampumatarviketta, joista yksi on paukkupatruuna. Pääasiallinen ampumatarvike on perinteinen kokovaippainen lyijysydänluotinen patruuna. Luoti on erikoispitkien matkojen veneperäinen tarkkuusluoti. Patruuna painaa 44 g, josta luodin paino on 16.2 g. Luodin nopeus on 25 metrin etäisyydellä piipun suusta 888 m/s. Kun vaaditaan erityistä läpäisytehoa, käytetään patruunana ns. panssarisydänpatruunaa. Luoti on kuparikuorinen, jossa on kovametallisydän. Luodin paino on 16.1 g. Luodin nopeus on 25 metrin etäisyydellä piipun suusta 893 m/s. Panssarisydänluoti läpäisee terästä

15 mm 500 metrin etäisyydellä. Luodinkantama on 5010 metriä.

Harjoitusampumatarvikkeena on paukkupatruuna. Paukkupatruuna ammuttaessa käytetään erillistä lipasta ja lisäksi patruunanmurskainta, joka laitetaan suujarrun tilalle. Paukkupatruunalippaaseen ei sovi kovaa ampumatarviketta ja lippaat on merkitty keltaisella värillä.

Tarkka-ampujan vaatimukset ja sijoittuminen SA-tehtävään

Tarkka-ampujaksi koulutettavan tulee olla perusampumataidoltaan keskimääräistä parempi. Lisäksi hänen tulee olla fyysisesti hyvässä kunnossa. Sopivat henkiset ominaisuudet ja suuri paineensietokyky ovat tärkeitä tekijöitä tarkka-ampujalla. Tarkka-ampujien kouluttajat ovat oman alansa erikoisosaajia, jotka siirtävät tietotaitoa tehokkaasti koulutettaville. Hyvin koulutettu syvällisesti aseeseen käyttöön perehtynyt taistelija saa asejärjestelmän ominaisuuksista irti parhaan mahdollisen tehon ja tarkkuuden.

Tarkka-ampujat sijoittuvat puolustusvoimissa tavallisesti jääkäri- tai jalkaväkiprikaatiin, sotilaspoliisikomppaniaan, rannikkojääkärikomppaniaan, erikoisjääkärikomppaniaan tai erillispataljoonan erilliskomppaniaan.

Huolto

Käsittelyltään 8.6 TKIV 2000 on perinteinen pulttilukkoinen ase. Koska kyse on tehokkaasta ja erityisen tarkkuuden omaavasta laitteesta on sen käyttö, sää-

döt ja huolto tehtävä erityistä huolellisuutta noudattaen. Aseen varusteisiin kuuluu kattava määrä erilaisia huoltovälineitä, joilla ase saadaan huollettua.

Ennen ammuntaa on aseeseen piippu aina puhdistettava. Pakkasella lukko on purettava ja kuivattava, jotta se toimisi moitteettomasti. Ammunnan jälkeen ase huolletaan viipymättä. Piippu puhdistetaan aina patruunapesän kautta. Pääsääntöisesti tulee käyttää yksiosaista puhdistuspuikkoa ja erillistä puhdistuspuikon ohjainta. Näin huollettuna aseeseen piipun riilat saadaan pysymään hyvässä kunnossa ja aseeseen käyntiä heikentäviä naarmuja ja suukartiota ei pääse syntymään.

Tähtäinkaukoputken puhdistamisessa on tärkeintä pitää laite kuivana. Se kuivataan puhdisturäteillä ulkopuolelta välittömästi käytön jälkeen. Linssinpinnot puhdistetaan vain tarvittaessa. Linssit puhdistetaan siveltimellä ja säämis-källä. Puhdistamiseen ei saa käyttää liuottimia, ainoastaan vettä. Asehuoltoa tehtäessä on tärkeä estää öljyn pääseminen linssien pinnoille.

Tarkat ja yksityiskohtaiset käsittely- ja huolto-ohjeet on määritetty 8.6 TARKKUUSKIVÄÄRI 2000 käsittely- ja käyttöhuolto-ohjekirjassa (TOK ASE 2:2.6.2)

Esittelyssä Ylä-Lapin Maakuntakomppanian toiminta

Ylä-Lapin Maakuntakomppania (YLAPMAAKK) perustettiin vuonna 2008. Ensimmäinen valinta- ja karsintatilaisuus oli toukokuussa 2008 Sodankylässä. Tilaisuuden johdatti aluetoimiston silloinen päällikkö everstiluutnantti Pekka Haavikko. Kutsu vapaaehtoiseen harjoitukseen oli lähetetty 83 henkilölle joista 16 tuli valintatilaisuuteen, heistä 13 valittiin maakuntakomppaniaan. Tilaisuus kesti kaksi päivää ja siinä testattiin hakijoiden fyysinen kunto, sekä esiteltiin maakuntakomppanian toimintaa ja lähivuosisien koulutus- ja suunnitelmia.

Ensimmäinen Ylä-Lapin Maakuntakomppanian kertausharjoitus järjestettiin viisipäiväisenä lokakuussa 2008. Harjoitukseen oli käsketty 47 yksikön runkohenkilöstöön kuuluvaa ja sitoumuksen tehnyttä. Lisäksi harjoituksessa oli mukana kaksi uutta maakuntakomppaniaan hakeutujaa. Kuntotesti pidettiin jo aikaisemmin sitoumuksen tehneille reserviläisille ja uusille hakijoille, jotka molemmat ne läpäisivät ja tulivat näin valituksi maakuntakomppaniaan. Runkohenkilöstölle koulutettiin harjoituksessa maakuntakomppanian toimintaa ja sodanajan tehtäviä.

Toukokuussa 2009 järjestettyyn kuntotesti- ja valintatilaisuuteen kutsuttiin 32 reserviläistä. Kutsua noudatti 28 reserviläistä, viisi heistä oli uusia tulokkaita

ja halukkaita sitoutumaan maakuntakomppanian toimintaan. Kaikki viisi tulokasta läpäisivät kuntotestin ja aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Veli-Pekka Luukkonen, hyväksyi heidän sitoumuksensa Ylä-Lapin Maakuntakomppaniaan. Sitoutuneiden määrä kohosi kahteenkymmeneen.

Heinäkuun 25. päivä v. 2009 maakuntakomppanian reserviläiset, väepeili Markku Keto-Tokoi, alikersantti Maria Junttila ja korpraali Antti-Jussi Kettunen vastasivat puolustusvoimien kalusto-esittelystä Pelkosenniemen kuntatapahtumassa "Johan on markkinat". Tilaisuudessa paljastettiin Pelkosenniemeltä lähtöisin olevan taitelija Andy McCoy'n näköispatsas Pelkosenniemen torilla. Taitelija kunnioitti itse läsnäoloaan tilaisuutta ja vieraili myös puolustusvoimien osastolla.

Ensimmäinen todellinen YLAPMAAKK:n "taisteluharjoitus" pidettiin 25.11. - 27.11.2009. Harjoitukseen osallistui yksikön runkohenkilöstö ja koulutusaiheena oli puolustustaitelu. Harjoituksen huipentuman, sovelletun vaiheen, kävi tarkastamassa Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentaja prikaatikenraali Jukka Haaksiala. Läänin komentaja oli hyvin tyytyväinen näkemäänsä ja palautteessa hän kiittelikin reserviläisten sotilaallista koulutustasoa ja hyvää asennetta harjoitukseen.

Seuraava YLAPMAAKK:n harjoitus on 20.08.2010-22.08.2010. Siihen on kutsuttu 76 maakuntakomppaniaan Ylä-Lapin alueelta sijoitettua reserviläistä. 21 heistä on jo sitoumuksen tehneitä. Tavoitteena on että, näin saataisiin rekrytoitua lisää sitoutuneita maakuntakomppanian toimintaan.

Vapaaehtoisina harjoituksina pidetyt maakuntakomppanian testaus- ja valintatilaisuudet ovat alusta pitäen toteutettu puolustusvoimien MPK:lta tilattuna sotilaallisena koulutuksena. Harjoitukset ovat onnistuneet erittäin hyvin ja puolustusvoimat on näissä harjoituksissa voinut hyvin hyödyntää reservin osaamista. MPK:stä koulutuksesta ovat vastanneet reservin majuri Risto Turunen, reservin kapteeni Olavi Akkanen, kapteeni evp Pekka Valvio, kapteeni evp Asko Hirvisalo ja yliluutnantti evp Kosti Hietala.

Ylä-Lapin Maakuntakomppanian päällikkönä on toiminut sen perustamisesta alkaen yliluutnantti evp Markku Ylivaara. Yksikkö ei suinkaan ole kokematon vaan on ollut pääosiltaan M Ylivaaran komennossa torjuntakomppania jo vuodesta 1998.

Yliluutnantti Markku Ylivaaran mukaan koulutus ja sen suunnittelu on hyvällä mallilla ja koulutus- ja harjoitus-suunnitelmat on laadittu viideksi vuodeksi eteenpäin. Tulevaisuuden haasteina Ylivaara pitää rekrytointipohjan laajentamista ja Ylä-Lapin alueella asuvien reserviläisten sijoittamista runkohenkilöstöön. Ylivaara on pyrkinyt levittämään tietoisuutta ja hakeutumishalukkuutta maakuntakomppaniaan jo sitoutuneiden kautta "viidakkorumpu" periaatteella. Erityisen tärkeänä komppanian päällikkö näkee, että koko yksikön kertausharjoitus saataisiin toimeenpannutta viimeistään vuonna 2011.

Kunniatehtävän Ylä-Lapin Maakuntakomppania sai toimiessaan Jääkäriprikaatin lippujoukkueena Sodankylässä 20.2.2009 olleessa 1/2009 saapumiserän valatilaisuudessa.

Sotainvalidi Eino Ensio Hietalan muistoja

Eino Ensio Hietala syntyi ensimmäisenä päivänä toukokuuta 1917 Eevert ja Josefiina Hietalan perheeseen, joka asui Siurunmaassa. Perheessä oli viisi poikaa, Eino, Leo, Ali, Jouni ja Aarne, sekä kaksi tyttöä, Salli ja Hilka. Vanhimman pojan Einon lisäksi perheen kaksi seuraavaksi vanhinta Leo ja Ali osallistuiivat maamme puolustamiseen jatkosodassa. Heistä Leo haavoittui Kiestingissä vuonna 1941, mutta sekä hän että Ali palasivat sodan päättyessä kotiin. Einon kohtalona oli sotavankeus, joka kesti kymmenen vuotta.

Eino Hietala palveli jatkosodassa Osasto Paatsalossa, joka toimi Pohjois-Suomen eli Lapin loholla, missä rintamavastuu oli saksalaisilla. Rovaniemellä oli yhteysesikunta Roi. Saksalaisten tiedustelupyynnöt esitettiin yhteysesikunnan kautta Päämajaan. Kaikki partiotehdävät osasto Paatsalo sai suoraan Päämajasta. Maaliskuun 10. päivän aamuna vuonna 1944 majuri Paatsalo sai tehtävän suorittaa kaukopartiolla tiedustelua Kantalahden pohjois- ja eteläosille, ottaa selvää Kantalahden tien liikenteestä ja tuhota vanhan rajan takana sijaitsevat Neuvostoliiton rajavartioston kasarmit, joita partisaanit käyttivät majoituspaikkoinaan tehdessään hävitysretkiä Suomen puolelle.

Tiedustelumatkalla partiot joutuivat vihollisen yllättäviksi. Tuliylläköstä pelastauduttaessa partiot hajosivat ja kersantti Aimo Kallio ja korpraali Eino Hietala joutuivat erilleen luutnantti Heikki Norrin partiosta. He hiihtivät kahdestaan aukaisten latua vuoron perään. Ennakkoon oli sovittu, että tällaisissa tilanteissa jokainen pyrkii kohti omaa kenttävartiota. Heidän arvionsa mukaan matkaa lähimpään kenttävartiotaan oli yli 70 kilometriä. Tuskin oli hiihdetty kovin monta kilometriä, kun edessä leimahtivat aseiden suuliekit. Miehet heittäytyivät maahan ja kersantti Kallio vastasi tulitukseen. Eino Hietalalla meni pari sekuntia ennen kuin hän sai kiväärin selästään. Hän tähysti, mutta ei nähnyt vihollista. Hän ei havainnut kersantti Kallion siirtymistä oikealle, vaan ryömi suojaisempaan tuliasemaan, mutta sielläkin luoti napsahti hänen viereensä lumihankeen. Hän ryömi suuren kuusen tyven suojaan ja kuulosteli. Kersantti Kalliosta ei kuulunut merkkiäkään. Vaimei-

ta venäjänkielisiä komentosanoja kuului oikealta. Hän arvioi tilanteen ja makasi paikallaan liikkumatta muutaman minuutin. Vihollisäännet lakkasivat kuulumasta, joten hän päätti ryömiä vielä kauemmas ja sitten siirtyä suksille.

Varovasti Hietala eteni. Hän kuulosteli ja tähysti. Hiljaisuus ja yksinolon orpo tunne pelottivat. Hän pomppasi suksille ja hiihti niin lujaa kuin pääsi, mutta äkkiä hän pysähtyi. Edessä oli vasta aurattu tie. Tie oli autio. Takaa kajahti laukaus. Hän syöksyi tien yli ja havaitsi tiellä venäläisiä. Niitä oli joka puolella. Hän oli pääsemäisillään vastapäisen tienpenkan päälle, kun hänen suksiensa kantoihin tartuttiin ja hänet nykäistiin kumoon silmälleen lumihankeen. Neuvostosotilas jysähti istumaan hänen selkäänsä hajeisiin. Toinen tempaisi hänen kiväärinsä ja väänsi käden selän taakse koukkuun. Hän tajusi vastarinnan olevan turhaa. Hätäinen ajatus "Ne saivat minut elävänä vangiksi" lamasi hänet.

"Nouskaa ylös! Olette vanki!" Selän päällä istuja nousi ensin, sitten korpraali Hietala. Saatuaan lumen pyyhityksi silmistään hän katseli ällistyneenä ympärilleen. Ainakin joukkue neuvostosotilaita seisoivat kehässä hänen ympärillään. Jokaisella oli ase toimintavalmiina käsissään. Vangiksi joutuminen tapahtui 18. päivänä maaliskuuta 1944 ja sitä seurasi sotavangin kova kohtalo ja kärsimyksiä, joita on vielä 66 vuoden jälkeenkin vastenmielisiä muistella.

"Minua kuulusteltiin ensin neuvostoliittolaisten komentopaikalla. Sanoin olevani tavallinen sotilas niin kuin hekin, enkä tiennyt muuta kuin nimeni. En tunnustanut tietäväni edes päälliköni nimeä. Parin tunnin nuotiolla istuskelun jälkeen minut vietiin maastoautolla Kantalahteen. Siellä minua jälleen kuulusteltiin, mutta muutaman viikon kuluttua minut siirrettiin vankilaan Sorokkaan. Olin paleluttanut jalkateräni ja omin käsin kiertänyt paleltuneet ja lopullisesti menetetyt varpaat irti jaloistani. Sorokassa kuulustelujani jatkettiin. Minun haluttiin tunnustavan olevani vankilija. Minä kuitenkin sairastuin ja jouduin sairaalaan. Kuulusteluilla ei tuntunut olevan kiirettä. Sota ehti loppua ja osa hoitajista arveli minun pääsevän takaisin Suomeen ja kotiin. Omat toiveeni olivat korkealla. Eivät ne kuitenkaan

päästäneet. Minulla oli se käsitys, että ne eivät päästäisi pois yhtäkään Päämajan miehistä.

Vuoden 1944 lopulla minut siirrettiin junakuljetuksella Jaroslavl'n vankilaan, joka sijaitsee pari sataa kilometriä Moskovasta koilliseen. Jaroslavl'n vankilassa jouduin viettämään nelisen vuotta. En ole kertonut vankeudestani ja kaikesta siitä, mitä sotavanki joutui entisessä Neuvostoliitossa kestäämään. Haagin sopimuksen mukaan sotavankeja olisi pitänyt kohdella inhimillisesti. Unto Parvilahden kirja Berijan tarhat kuvaa tarkasti elämänmenoa Neuvostoliiton vankiloissa ja niiden ympärillä. Hänen selviytymistarinansa ja vankilakierroksensa on monessa kohdoin samanlainen kuin minunkin kohtaloni. Vankeudestani kyselijöiden olen käskenyt lukea Parvilahden kirjan tarkasti ja eläytyen vangin osaan. Jaroslavl'n vankilassa oli tapana aina yöllä kello neljän aikana muuttaa vankeja selleistä toiseen tai viedä kokonaan toiseen vankilaan. Sellien ovet kolahtelivat ja komentosanoja kuului. Vangeissa se herätti epävarmuutta ja pelkoa.

Loppiaisen aikoihin meitä vankeja kerättiin ja vietiin kuorma-autolla maaseudulle. Piti maata selällään auton lavalla. Autossa oli niin korkeat laidat, että sivuille ei voinut nähdä. Vartijat seisovivat ase kädessä lavan jokaisessa kulmassa. Meitä suomalaisia oli viisi, ja meidät kuljetettiin maalle pellolle siellä olevaan mullikkatolllaan. Se oli vasikoita varten tehty maalattainen sateensuoja. Siihen oli tehty laudasta makuulaverit ja ovi oli kiinnitetty puusaranoilla. Sen keskelle oli kyhätty kamiina. Pakkasta oli jatkuvasti yli 20 astetta. Siinä meidän piti tulla toimeen. Käymälää ei ollut. Vartijat polkivat 40 senttiä paksuun lumeen polun läheiseen metsään, jonne käytiin tarpeilla. Olot olivat totisesti siivottomat. Vaatteet olivat niin likaisia, etteivät suojanneet ollenkaan. Kenkinä olivat vankilan virsut. Oli hirvittävän kylmä ja paleli. Kaikki vangit sairastuivat ja moni heistä kuoli paleltumisen aiheuttamiin sairauksiin myöhemmin.

Tammikuun lopulla kuorma-autot tulivat, ja meidät kuljetettiin takaisin Jaroslavl'n vankilaan. En tiedä, oliko heillä ollut tarkoituksena teloittaa meidät ja haudata metsään. Paluumatkalla sairastuin. Vilustuin, sain angiinan ja kuu-

me nousi niin korkealle, että menetin tajuntani, enkä ollenkaan muista, miten maalta palattiin. Minut vietiin suoraan Buterskin vankilan sairaalaan Moskovaan. Se oli vankeuteni paras paikka. Siellä oli lakanavuoteet ja ruoka oli parempaa. Kansainvälinen Punainen Risti tarkasti Buterskin vankilaa. Ehkäpä sen olot siksi olivat inhimilliset. Sairauteni oli vaikea. Kuume ei meinannut hellittää ja hoitajat luulivat minun kuolevan. Kesti pari kolme kuukautta ennen kuin ” pääsin ” sairaalasta.

Minut vietiin suoraan Lefortovan vankilaan, joka oli Moskovassa, ja jossa oli melkein pelkästään poliittisia vankeja. Siellä aloin kysellä, missä sen ja sen nimiset ” maalla ” olleet vankitoverini olivat. Minulle tuli sellainen käsitys, että vain Rinteen Kalle ja minä olimme selvinneet koettelemuksesta hengissä. Oltuani Lefortovassa kolmisen kuukautta, minulle kerrottiin tuomioni.

Aamulla 20.04.1948 nuori luutnantti toi pienen paperilapun, jossa luki: Teille on annettu 25 vuoden tuomio vakolusta Neuvostoliiton rikoslain 58 pykälän momenttien 6 – 9 perusteella. Sanoin silloin luutnantille, että minä en varmas-

ti selviä hengissä niin pitkästä kuritusleiristä ja pakkotyöstä.

Meitä pakkotyöhön tuomittuja oli kokonainen junanlasti, kun meitä lähdettiin viemään kohti Siperiaa. Ensin mentiin Uralin yli Sverdlovskiin. Matka kesti kuukausia ja jatkui edelleen junalla Jenisei-joen yläjuoksulle Krasnojarskiin. Siellä meidät lastattiin jokiproomuihin, joita oli monta peräkkäin. Proomuletkaa veti hinaaja. Dudinkan satamassa meidät lastattiin kuorma-autoihin ja kuljetettiin Norilskiin pakkotyöpaikkaamme. Siellä olot olivat ankarat. Jouduin työskentelemään rautatien rakennustyömaalla Norilskin kaupungissa. Siperian ilmasto oli ankara ja varusteet kelvottomia. Sairastelin aina vähän väliä. Varmasti puolet pakkotyöajastani olin sairaana. Yritin kuitenkin pitää mieleni valoisana ja aina joskus kävi mielessä toive; jospa täältä vielä kuitenkin joskus pääsee kotiin!

Yhtenä aamuna vartija toi minulle puhtaat vaatteet ja käski panna ne seuraavana aamuna päälle. Hän sanoi, että pääsisin seuraavana päivänä kotiin. En uskonut häntä heti, koska vartijat olivat

kiusanneet aikaisemminkin samanlaisilla lupauksilla. Toisaalta puhtaat vaatteet herättivät toiveita. Seuraavana yönä en saanut unta ollenkaan. Levottomat ajatukset risteilivät päässä. Mieliä vaihteli onnesta epätoivoon. Aamulla sain käskyn mennä lääkärintarkastukseen. Sinne mennessä tapasin yllättäen Rinteen Kallen, jonka kanssa olimme selvinneet hengissä mullikkatollasta. Näin hänet ensimmäistä kertaa yhteisen kokemuksemme jälkeen. Häinkin oli ollut samalla pakkotyöleirillä, mutta eri osastolla kuin minä. Kalle kertoi, että hänetkin oli armahdettu, mutta lääkäri ei päästä häntä vielä lähtemään. Lääkäri oli vaalearuullavasti eurooppalainen nainen, joka sanoi: ” Sinulle pitää laittaa täällä ensin hampaat, ennen kuin pääset lähtemään. ” Sanoin hänelle: ” Saan kyllä hampaat itsekin hommatuksi, jos vain pääsen pois. ” Hän katseli minua hyvin pitkään ja arvostellen hiljaisuuden vallitessa. Sitten hän karjaisi: ” Pääset pois! ”

Kotimatkan alkoi 20.06.1953. Minut kuljetettiin autolla Dudinkan satamaan. Siellä oli pieni jokilaiva, jonka kannella oli 80 pois pääsystä vankia. He edustivat 18 eri kansallisuutta. Kan-

nelle noustessani karjaisin: " Onko täällä suomalaisia?" Hirvosen Martti karjaisi vastaan: " On täällä!" Laivalla tulimme Krasnojarskiin ja sieltä junalla Moskovaan Vladivostokin asemalle. Se ei kuitenkaan merkinnyt sitä, että olisimme päässeet jatkamaan junalla Moskovasta Suomeen. Meidät kuljetettiin lihotettaviksi Valko-Venäjälle Dneprin varrelle. Siellä oli parakkikylä, jossa oli kohtuulliset olosuhteet ja runsaammin ja parempaa ruokaa. Muutaman kuukauden viettimme siellä ja koitimme levätä ja toipua. Sotavankeja siellä ei ollut muita kuin Martti ja minä. Parakkikylässä oli suomalaisia loikkareita, varkaita ja muita rikollisia. Meidät kuljetettiin lopulla vuotta Etelä-Ukrainaan kansainväliselle leirille, jota Punainen Risti valvoi. Siellä oli melko hyvät olot. Meille annettiin pakettejakin jaettavaksi aina neljän miehen kesken. Kun vihdoinkin pääsimme lähtemään sieltä, vuosi oli ehtinyt vaihtua.

Helmikuun kuudentena päivänä 1954 nousimme junaan Almatan asemalta. Nyt saimme kuitenkin matkustaa yhtä mittaa Suomeen, ja juna oli oikea henkilöjuna. Meitä kertyikin junaan varmaan yli 60 tulijaa: sotavankeja, loik-

kareita ja joku nainenkin oli. Vainikkalassa oli vastaanottokomitea ja Suomen armeija tarjoamassa hernekeittoa, mutta meitä varoitettiin syömästä kovin paljon. Hirvosen Martti meni Joensuuhun. Minut vietiin Helsinkiin ja sain nukkua seuraavan yön suojelupoliisin putkassa. Siellä oli lakanavuoteet ja ne kyseivät minulta vähän kaikenlaista. Sitten ne antoivat minulle litterat ja pääsin Lappiin. Sodankylään saavuini sunnuntaina 14.02.1954 postiautolla. Saapumiseni oli huomioitu – Lapin Kansa julkaisi samana päivänä etusivullaan minusta ja selviytymistarinaanani liikuttavan jutun, joka muutaman päivän viiveellä sai palstatilaa monissa lehdissä ympäri Suomen. Olin liikuttunut ja onnellinen. Vielä nytkin 60 vuotta vankeuteni jälkeen niiden kokemusten mieleen palauttaminen on tuskallista. Onneksi armahtava unohdus on jo pyyhkinyt paljon muistoja pois. Ahdstavinta vankeudessa oli se, että mitenkään ei voinut toimittaa viestiä omaisille elossa olostaan."

Einon vaimo, Anni Katri Hietala oli syntynyt Saijan kylässä, josta hän lähti sotaa pakoon Siurunmaahan 1939. Siellä hän tapasi tulevan miehensä Eino

Hietalan. He rakastuivat ja heidät vihittiin avioliittoon tammikuussa 1941. Jatkosotaan nuori aviomies lähti Päämajan kaukopartiojoukkoihin. Perhe ymmärsi tehtäviin liittyvät vaarat, mutta hirveältä tuntui, kun kersantti Kallio ilmoitti Einon jääneen Sallan Koutamotunturilla vihollisen vangiksi.

Sota jatkui. Anni lähti Einon vanhempien kanssa evakkoon Lohtajalle. Siellä Einon äiti tapasi vankeudesta palanneen sotavangin, joka kertoi tavanneensa vankilan sairaalassa Hietalanin miehen. Äiti uskoi, että kysymyksessä oli hänen poikansa. Lohtajalta palattiin Siurunmaahan, jossa Anni asui lähes seitsemän vuotta appivanhempiensa luona, mutta muutti sitten kotiinsa Saijalle, josta kyllä kävi tämän tästä Siurunmaassa.

Einon äidillä ja Annilla oli voimakas tunne siitä, että Eino on vielä elossa. Konstaapeli Arvo Mäkikokkila otti tämän tästä sodan jälkeen yhteyttä ja kysyi: "Vieläkö sinä Anni jaksat uskoa Einon olevan hengissä, vai ryhdytäänkö toimenpiteisiin hänen kuolleeksi julistamiseksi?" Sekä Einon äiti että Anni halusivat aina odottaa vielä. Viimein, kun kuolleeksijulistamistoimikunta olisi tehnyt ratkaisun omaisten tahdosta välittämättä, saatiin ilmoitus, että Eino on elossa ja tulee Vainikkalan kautta Suomeen.

Einon vankeus oli kestänyt lähes kymmenen vuotta. Jälleennäkemisen riemu oli valtava. Kynnelsilmin Eino tervehti vanhempiaan ja Salli-siskoaan, joka oli ollut lapsi hänen lähtiessään. Suurinta riemua Eino kuitenkin tunsii saadessaan ottaa syliinsä poikansa Olavin, joka oli jo 10-vuotias. Kyneleet valuivat molempien silmistä ja Eino totesi: "Kyllä täällä on hyvä. Tämä on koti."

Tätä muistiin merkittäessä Eino oli lähes 88 vuotta vanha, mutta nyt jo 93-vuotias, edelleen suoraryhtinen ja henkisesti virkeä tervaskanto, joka mm. osallistui viime syksynä Sodankylässä järjestettyyn YK:n rauhan päivän "Kansa kävelemään" tapahtumaan urheilupuistossa esimerkkinä nuoremmilleen. Hänen vaimonsa Anni kuoli pari vuotta sitten.

Toivotamme Einolle edelleen kaikkea hyvää tuleville vuosille!

Alkuperäisen lyhentämättömän kertomuksen kirjasi muistiin Matti Alajarvi ja lyhennelmän siitä koosti Pekka J Heikkilä.

Joukko-osastokilta lähestyy 50 vuoden ikää

Jääkäriprikaatin Kilta saavutti päätyneen vuoden aikana historiansa suurimman jäsenmäärän lisäyksen sitten perustamisvuoden 48 vuotta sitten. Killan hallitus iloitsi erityisesti siitä, että uusien liittyneiden jäsenien joukkoon kuului 55 nuorisojäsentä – tervetuloa mukaan toimintaan kaikki liittyneet uudet jäsenet! Alkuvuosi toi tullessaan myös murhetta siitä, että luonnollisen poistuman kautta jäsenistämme ”kantajäsenistä” pikku hiljaa poistuvat viimeiset perustajajäsenemme. Kevätalven aikana tuosta joukosta poistuivat sotilasmestarit Tauno Määttänen Vaasasta ja Erkki I Hautala Kauhajoelta sekä nyt kesän alkaessa lisäksi kiltaveljet Teuvo Launiainen Turusta, Vilho Vehviläinen Laukaalta ja Väinö Kaltevo Lappajärveltä ja kiltasisar Laila Kanon Espoosta. Teemme kunniaa näiden edesmenneiden kiltaveteraanien muistolle ja voimme olla paljosta kiitollisia heidän viitoittamalleen kiltatyölle, jonka hedelmiä valmistaudumme korjaamaan valmistautuessamme tulevaan Killan 50-vuotisjuhla- vuoteen 2012.

Killan talvitapaaminen ajoittui maamme historian kohtalonvuoden – talvisodan päättymisen 70 vuotismuistopäivään. Killan nykyiselle kotipaikkakunnalle Sodankylälle talvisota oli kovaa aikaa myös tuossa sodassa annettujen uhrien korkeaa lukumäärää tarkasteltaessa. Sankarivainajina annetut 137 uhrina ovat prosentuaalisesti tarkasteltuna 5. suurin koko maamme kuntien antamista uhreista suhteutettuna kunnan tuon ajan miespuolisen väestön lukumäärään. Yksi sankarivainaja enemmän

koitui perinnejoukko-osastomme Jääkäriprikaatin joukkoyksikön Lapin Jääkäripataljoonan – sodan aikana Jääkäripataljoona 1:n tappioluetteloon – siis yhteensä 138. Näitä kaikkia sankarivainajiamme kunnioitimme järjestetyssä lämminhenkisessä tilaisuudessa maaliskuun 13. päivänä. Ohjelmaan kuului messu kirkossa kenttärövästi Kari Paavilaisen johdolla, seppeleenlaskut Sodankylän sankarimuistomerkillä ja Joutselän patsaalle sekä järjestetty muistojuhla Jääkäriprikaatin perinnetiloissa, jossa juhlapuheen piti Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela. Hän jakoi juhlaan kutsutuille sotien veteraaneille muistoksi Jääkäriprikaatin tuoreen 30-vuotisjuhlakirjan. Kiltalaiset osallistuivat luonnollisesti juhlaan.

Iloisena asiana voimme tätä kirjoitettaessa muistella viikon takaisia Killan kesäpäiviä Kauhavalla Lentosotakoulun vieraina. Erittäin onnistuneen tapaamisen järjestelyistä saamme kiittää valtuuskuntamme puheenjohtajaa eversti Mauri Koskelaa, jonka aloitteesta paikkakunta valittiin vuosi sitten Oulussa. Samoin vilpittön kiitos kuuluu hänen apunaan tapahtumaa järjestämässä olleille Killan Vaasan ja Keski-Pohjanmaan osastojen puheenjohtajille Olavi Turuselle ja Viljo Ranta-Pitkäselle, joiden panos yhdessä apulaisineen yksityiskohtien sopimisessa oli ratkaiseva onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi. Kilta on saanut vain kiitettävää palautetta tapahtumaan osallistuneilta yli 50 kiltalaiselta. Väliytyköön kiitoksemme näin kaikille tapahtuman järjestäjille ja lisäksi isäntiemme edustajille Lentosotakoulun apulais-

johtaja everstiluutnantti Markus Renkolle sekä jäsenellemme ylikersantti Jani-Matti Kivelälle hyvästä huolenpidosta Kauhavalla.

Kauhavalla kesäpäivien ohjelmaan kuului valtuuskunnan puheenjohtajan eversti Mauri Koskelan johdolla pidetty Kiltavaltuuskunnan kokous, jossa oli läsnä 14 valtuuskunnan jäsentä, palkitsemisia sekä tutustuminen Kiltapuukkomme valmistajaan ”hovihankkijaamme” lisäksi Järvenpää Oy:n puukkotehdäseen, Suomen Jääkärimuseoon Korttejärvellä ja luonnollisesti Lentosotakouluun ja sen lentokoulutuskeskukseen. Erittäin ilolla on syytä huomata meidän kaikkien nuorempien, että myös Kauhavan kesäpäiville niin kuin vuosi sitten Oulussa vietettyihin kesäpäiviin, osallistui Killan järjestyksessään toinen puheenjohtaja vuodelta 1963 everstiluutnantti Leo Wanamo, 89 v, Turusta puolisonsa kanssa. Kiitämme mukana olta, arvostamme kiltauskollisuuttanne ja mukanaoloanne!

Kauhavalla palkittiin Kilta-ansiomitalilla: entinen puheenjohtaja Lauri Korhonen, Hyvinkäältä: hopeisella Kiltaristillä: ”hovikuvajamme” Rainer Hiuspää, Rovaniemeltä, pitkäaikainen valtuuskunnan jäsen ja Killan hallituksen jäsen Jukka Vierma, Sodankylästä ja pitkäaikainen Killan varapuheenjohtaja, liiton valtuuskunnan jäsen Pekka Valvio, Sodankylästä; Killan pöytäviirilä: entinen Vaasan osaston puheenjohtaja Aarre Asiala, Kurikasta; ja Kiltamitalilla ylikersantti Jani-Matti Kivelä.

Kilta valmistautuu syystapaamiseen ja Mikkelissä vuonna 2011 vietettäväksi suunniteltujen kesäpäivien suunnitteluun ja valmisteluihin sekä osallistumaan suurella joukolla perinnejoukkoyksikön Lapin Jääkäripataljoonan 90-vuotisperinnejuhlaan, jota vietetään Sodankylässä ”oikeana päivänä” eli 11. maaliskuuta 2011. Tätä juhluvuotta on ajateltu juhlistaa Killan puitteissa myös toukokuun lopulla 2011 järjestettävällä kiltamatkalla Karjalan kannakselle, tervetuloa mukaan matkalle!

Killan hallitus toivottaa jäsenkunnalleen ja lehden lukijoille kaikkea hyvää loppuvuodelle ja tulevalle vuodelle, tapaamisiin kiltatapahtumissa, pidetään yhteyttä!

Jääkäriprikaatin Killan sihteeri everstiluutnantti evp Pekka J Heikkilä alokkaiden tulojuhlassa 15.1.2010.

GIJIAN GEDÄPÄIVÄT KAUFANVALLA 02. – 04.07.2010

Veteraanipäivää viettäessä

Sotaveteraanien, maamme kunnia-kansalaisten juhlapäivää on vietetty vuodesta 1987 lähtien. Tämän vuoden veteraanipäivän, 27.4.2010, teema oli "Kuule tuhannet tarinat!" Ja tarinoita todellakin noilla liki 60 000:lla vielä elossa olevalla veteraanilla riittää. Päivän teeman keskeisin sisältö ei olekaan itse tarinat, vaan verbin imperatiivimuoto "kuule" -veteraanit kyllä kertoivat tarinoitansa ja muisteloitansa, kunhan vain olisi joku, kenelle kertoa.

Jääkäriprikaati oli luonnollisesti keskeisessä roolissa veteraanipäivän järjestelyssä ja vietossa Sodankylässä. Varusmiesten aamu alkoi juhlallisella lipunosto- ja seppeleenlaskutilaisuudella, jonka tunnelma oli käsin kosketeltava. Suomen lipun noustessa salkoon, ja aamuauringon luodessa kultaiset säteenä sen sinivalkoiseen pintaan, herkimät jopa pienen kyyneleen vaivihkaa silmäkulmastaan pyyhkäisivät. Uskonkin, että sen päivän taistelukoulutuksissa oli varusmiesten toimissa hieman normaalia enemmän ryhtiä, taistelutahtoa ja "sykkimistä".

Juhlallisuudet jatkuivat Sodankylän kirkossa sanajumalanpalveluksella. Jääkärikuoro, jonka ohjauksesta saamme kiittää kenttäröovasti Kari Paavilaisista, aloitti tilaisuuden hartaalla a cappella -esityksellä Veteraanin iltavirrestä. Kuoroa ylhäällä urkuparvella johtaessa totesin, että oli oikea ratkaisu lähettää Jääkärikuoro laulamaan, vaikka miehistövajaus olikin melkoinen, vain noin neljäsosa kuorosta oli paikalla; sen verran komeasti pojat virren parvelta lauloivat.

Jumalanpalveluksen jälkeen Jääkäriprikaatin seppelepartiot yhdessä veteraanien kanssa laskivat seppeleet Vapaussodan muistomerkillä sekä Sankaripatsaalle Sodankylän vanhalle hautausmaalle. Jääkäiden veteraanien avustajina toimi prikaatin varusmiehiä, jotka muun auttamisen ohella tietysti myös keskustelivat veteraanien kanssa ja kuuntelivat veteraanien tarinoita; juuri, kuten veteraanipäivän "kuule tuhannet tarinat" -teemaan kuului.

Virallinen veteraanijuhla alkoi puolilta päivin Sodankylän seurakuntatalolla. Talo oli viimeistä penkkiä myöten täynnä juhliin osallistujia, esiintyjä ja tietenkin juhlan itseoikeutettuja kunniavieraita, eli sotaveteraaneja ja heidän puolisoitaan. Ja jälleen veteraanipäivän teema täyttyi, kun vilkas puheensorina täytti seurakuntatalon: muistoja ja kokemuksia vaihdettiin, tulevaisuuden näkymiä pohdittiin ja tarinoita kerrottiin. Juhlissa oli edustetuna kolme sukupolvea, mutta minkäänlaista kuilua sukupolvien välillä ei ollut. Veteraanit kertoivat mielellään tarinoita niin meille nuorille varusmiehille kuin hieman iäkkäämmille upseereillekin. Ja vastavuo-roisesti paljon maailmaa nähneet, keski-ikäitään yli 87-vuotiaat veteraanit kuuntelivat mielenkiinnolla, mitä meillä 18-20 -kesäisillä pojanklopeilla oli heille kerrottavaa.

Veteraanijuhla oli musiikkiesitysten ja muisteloiden sävyttämää. Sodankylän Big Bandin sota-ajan laulujen hienot esitykset ja alakouluikäisistä tytöistä koostuneen Lumen Laulu -kuoron Veteraanin iltahuuto ja Finlandia kostuttivat mo-

nen veteraanin, ja miksei muidenkin juhlijoiden, silmät - niin paljon ne muistoja mieleen toivat. Ja kun yliluutnantti evp Eero Liikanen kajautti ilmoille Liisa pien'-laulun M36-vuosimallin puvussaan, lähes jokainen veteraani tapaili laulun sanoja; useimmat vielä sangen menestyksekkäästi muistaen. Toki myös Jääkärikuoro kantoi kortensa kekoon esittämällä Vartiossa -kappaleen, jonka säes-tin perinteikkäästi haitarilla. Musiikkiesi-

tysten kruunaamaton kuningas ei kuitenkaan ollut mikään edellä mainituista esityksistä, vaan tietenkin lopuksi yhdessä laulettu Maammelaulu, joka kajahti ilmoille kolmen sukupolven yhteisvoimin.

Juhlapuheen tilaisuudessa piti Jääkäririkkaatin komentajan sijainen, everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnrooth. Hän tähdensi, että veteraanien muistoja ja tarinoita ei parane unohtaa, vaan niitä pitää välittää ja kertoa eteenpäin, kuten hänen isänsä oli tehnyt. Ilman tietoa omasta menneisyydestään on vaikeaa rakentaa tulevaisuuttaan tukevalle pohjalle. Ehrnrooth korosti myös kotirintaman tärkeyttä. Sodan aikana Ehrnroothin isä oli kirjoittanut paljon kirjeitä äidilleen, eli Ehrnroothin isoäidille, ja saanut tästä voimaa jaksaa eteenpäin. Samanlainen analogia löytyy myös nykypäivän varusmiesten toimista; kirjeet ovat vain vaihtuneet tekstiviesteihin ja sähkösanomat sähköposteihin. Mutta kirjeenvaihdon perustarkoitushan on sama: kotijoukot haluavat tietää, kuinka siellä rintamalla, tai nykypäivänä armeijassa, omat pojat ja työt pärjäävät.

Juhlassa tarjottiin myös lounas kaikkien musiikkiesitysten ja puheiden lomassa. Kauniiden Sodankylän ammatti-instituutin tarjoilijaneitojen ja parin kokkipojan tarjoillessa pöytiin kolmen ruokalajin lounaan ymmärsin vasta, mitä KSE (koulutuksen suoma etu) voi parhaimmillaan olla. Toki loskaisessa metsässä, puun alla korkeassa polviasenossa lusikka-haarukka -kombinaatiolla (joskus harvoin myös kuullaan sanottavan "luha") jäisten kalapalojen pakin pohjalta noukkiminen on myös hienoa, mutta kyllä se kermainen lämminsavuporokeitto, täytetty häränpihvi ja puolukkajäädäyke perus pakkiruokailun nippanappa voittaa.

Kukaan ei voi kel-loja seisauttaa eikä aikaa pysäyttää, ja niinpä sotaveteraaniemme nyt jo harvat rivit pienenevät päivä päivältä. Kahdenkymmenen vuoden kuluttua mitä todennäköisimmin elossa olevat veteraanit voi laskea kahden käden sormilla. Kuitenkin keskuudessamme noita Suomen kunniakansalaisia on vielä noin 60 000, ja tarinoita heillä piisaa, mutta kuulijoita voisi olla enemmänkin. Itse pääsin juhlassa keskustelemaan vaalajärviläisen, 92-vuotiaan sotaveteraanin Alfred Tervon kanssa. Muistoja tuolla pirteällä vanhalla miehellä riitti ja tarkasti hän muisti, missä kaikkialla Kanaksella hän oli taistellut. Myös muutama läheltä piti -tilanne oli tullut hänelle vastaan, kun esimerkiksi vihollinen oli päässyt yllättämään hänen nelihenken tiedustelupartionsa, minkä johdosta kaksi Tervon partiotoveria oli kaatunut. Sen lisäksi kranaatinsirpale oli myöhemmin iskeytynyt hänen jalkaansa, vain muutaman sentin päähän jalan suurista valtimoista. Silti 92-vuotias Tervo pystyy itse yksin sei-

somaan sekä kävelemään; pitkillä matkoilla toki käsillä työnnettävä rollaattorin tyylinen tuki on tarpeellinen. Monia sotien veteraaneja vaivaavat sodassa haavoittumisen jälkeiset vaivat, ja sotainvalideja onkin Suomessa liki 9500.

On tietenkin hienoa, että veteraaneilla on oma juhlapäivänsä vuodessa, mutta muistakaamme, että vuodessa on 364 muuta päivää, jolloin heitä pitää myös kunnioittaa ja huomioida. Veteraanithan turvasivat itsenäisyytemme, jonka jälkeen vielä jälleenrakensivat sodan runteleman Suomenmaan. Heitä saamme myös kiittää tämän päivän pohjoismaisesta hyvinvointivaltioistamme, jonka sivistystä, teknologiaa ja demokratiaa arvostetaan ympäri maailmaa. Olisikin siis ensiarvoisen tärkeää, että heidän tuhansia tarinoitaan kuunneltaisiin ja tarinoiden opetukset ja neuvot välitettäisiin tulevillekin sukupolville. Kas niin kauan, kun veteraanien teot pysyvät muistoissamme, Suomen kansan tulevaisuus näyttää valoisalta.

Pohjan Prikaatin Kilta kouluttaa: Jalkaväki-komppanian hyökkäyksen kartta- ja maastoharjoitus

Nuoret reserviläiset mukaan

Kilta kouluttaa vuosittain 1–2 jalkaväkiharjoitusta yhteistoiminnassa MPKY:n Pohjois-Pohjanmaan Maanpuolustuspiirin kanssa. Maanpuolustuskiltojen Liitto tukee koulutusta maksamalla anomuksen mukaan pääosan harjoituksen kuluista. Oulun Sotilaskotiyhdistys hoiti oivallisesti kurssin muonituksen maastokahveineen. Pohjan Prikaatin Kilta pyrkii myös aktiivisella koulutustoiminnalla innostamaan nuoria jalkaväkikoulutettuja henkilöitä mukaan kiltatoimintaan.

Hyökkäyksen kartta- ja maastoharjoitus

Harjoitus pidettiin 18.-20.6.2010 Hiukkavaarassa. Mukaan ilmoittautui yhteensä 12 reipasta reserviupseeria ja –aliupseeria, joista muodostettiin neljä työryhmää. Liekö Juhannuksen läheisyys vaikuttanut, kun emme saaneet kurssille toivomaamme 20 koulutettavaa.

Perjantai-iltana klo 18.00-20.30 kävimme läpi A2 mekanisoidun pataljoonan organisaatioita ja taktiikkaa. Erittäin huolellisesti paneuduimme jalkaväki-komppanian kokoonpanoon, ominaisuuksiin ja hyökkäystaktiikkaan. Osalle kurssilaisista asiat olivat aivan uutta, mutta muistia tuettiin luentomonisteilla.

Lauantaina klo 08.00-19.00 pohdittiin komppanian päällikön tilanteenarviointia, tehtiin ryhmätyönä arvio vihollisen toiminnasta, tutkittiin hyökkäyksen toteuttamisen eri vaihtoehtoja ja käskettiin esikäskyt. Iltapäivällä perusteellisen maastontiedustelun yhteydessä alkoivat hyökkäysmahdollisuudet selve-

Komppanian murto-kohta on tässä. H-hetki on klo 08.00. Mitä päällikkö käskee tulenjohtopäällikölle.

tä. Päällikön hyökkäyspäätös sorvattiin työryhmittäin ja arvioitiin jokaisen työryhmän ratkaisun edut ja haitat. Tiukka päivä pohdintoineen jopa väittelyineen oli pulkassa.

Sunnuntaina klo 08.00-15.00 muokattiin päätös päällikön hyökkäyssuunnitelmaksiksi, jonka perusteella käskettiin hyökkäyskäsky. Maastovaiheen aikana tutkittiin komppanian päällikön toimenpiteitä ja käskyjä jalkautumisalueella, tiedustelussa, lähtöasemassa, uhanalaisen sivustan suojauksessa, kärkijoukkueen iskiessä vihollisen huollon suojukseen ja komppanian pääosan tuhoessa mekanisoidun pataljoonan huollon sekä vastahyökkäyksen torjunnassa tavoitteen alueella. Suunnitelman maastotarkastelu keskusteluineen oli harjoituksen antoisin vaihe, jossa teoria muuttui käytännöksi.

Palautteessaan koulutettavat arvioivat kurssin hyväksi tai erinomaiseksi

Kurssijohtajan ajatuksia

Komppaniatason kurseille sijoitettujen reserviläisten kannattaa osallistua kuulivatpa he yksikön upseeristoon, aliupseeristoon tai miehistöön. Upseeriston ja komppanian vääpelin on hallittava komppanian kokonaistoiminta perusteellisesti, aliupseerien on osattava komppanian kokonaissuoritukset ja miehistön on tunnettava komppanian toimintaperiaatteet pääpiirtein.

Maanpuolustuskiltojen Liiton taloudellinen tuki mahdollisti koulutettaville ilmaisen kurssin ja Pohjois-Pohjanmaan Alueoimisto myönsi kurssilaisille kolme korvaavaa kertausharjoitusvuorokautta. Kannatti osallistua hyvälle kurssille.

Maastontiedustelussa on aikaa myös Sotkun kahville

Kurssinjohtaja Heikki Hiltula laati tilanteet, pataljoonan komentajan käskyt, johti koulutuksen ja toimi tilanteiden kuvaajana sekä ratkaisijana.

Kiltamatka

Pohjan Prikaatin kiltamatka tehtiin tällä kertaa Maginot -linjalle ja Verduniin. matkareitti kulki Brysselin kautta Metztiin, josta tehtiin päiväretkiä taistelupaikoille. Tutustuttiin myös Strasburgin ja Luxemburgin kaupunkeihin. Takaisin tultiin Zürichin kautta.

Asiantuntijaoppaana toimi eversti Sampo Ahto.

Ohessa kuvia matkan varrelta.

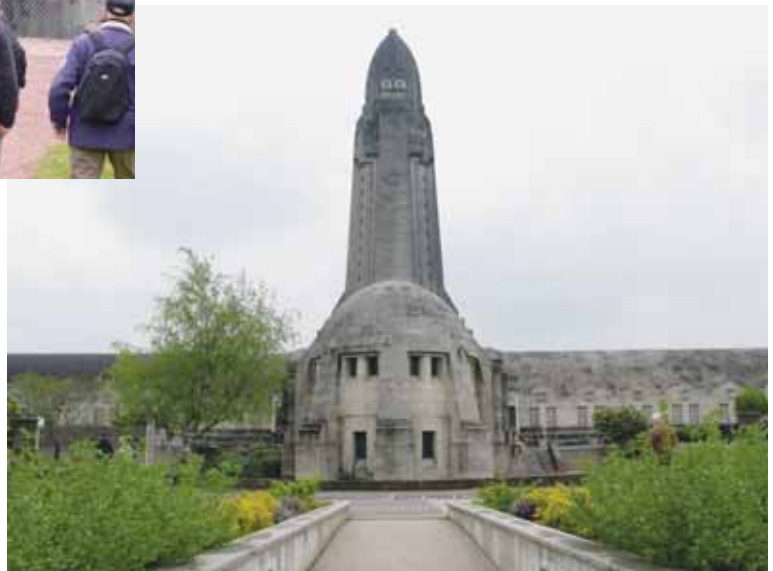
Kiltalaisia Andre Maginotin muistomerkillä. Kuva Risto Jääskeläinen.

Jyhkeää rakennelmaa.
Kuva Risto Jääskeläinen

Linnoituksen maanalainen rautatie. Kuva Urho Ilmonen

Luutalo, johon kerätty suunnaton määrä luuta taistelukentältä.
Kuva Urho Ilmonen

”Mikähän oikein olen, kun en voi olla vihreä velikään ...?” Ari Kilpelä aloitti sotilaskodinjohtajana

Restonomi, radisti Ari Kilpelä on saanut uutta kulmaa varuskunnan elämään sotilaskodin tiskin takaa jo lokakuusta lähtien. Hän on sekä yhdistyksen historian ensimmäinen sotilaskodinjohtajan tittelillä työskentelevä että tällä hetkellä tämän maan ainoa miespuolinen, joka työskentelee sotilaskodin esimiehenä.

Arin asema on herättänyt kiinnostusta valtakunnallisestikin, kun hän on käynyt etelässä järjestön koulutuspäivillä. ”Yleensä minua on kyllä luultu leipuriksi, kun sotilaskodeissa on paljon miespuolisia leipureita”, hän kertoo kokemuksistaan.

Rovaniemellä asuvalla Ari Kilpelällä työmatka on pitkä, mutta hän on ihan tyytyväinen tähän tilanteeseen. ”Tämä on ihan asennekysymys. Olen minä kulkenut ennenkin, eikä se ole tuntunut yhtään raskaalta”, hän toteaa.

Hän lukisi mielellään, jos aikaa olisi enemmän, mutta hän on keksinyt toisen tavan korvata tämän puutteen. ”Mie kuuntelen äänikirjoja tässä Rovaniemi-Sodankylä -välillä. Nyt on tullut tutustuttua ihan uudelleen mm. Aleksis Kiven Seitsemään veljekseen ja moneen muuhun kouluajoilta tuttuun teokseen”, hän kertoo. Hän ei ole ainoa, joka perheessä matkustaa työn takia. Vaimolla on työpaikka Kemijärvellä.

Arilla on sotilaskodissa säännöllinen päivätyö, mikä hänestä tuntuu ihan mukavalta, sillä hänellä on kokemusta myös ravintoloiden yö- ja viikonloppuvuoroista. ”Nyt kyllä aion tulla myös heinäkuussa palvelukseen astuville alokkaille viikonloppuina järjestettäviin tulojuhliin”, hän lisää.

Ari valmistui restonomiksi Rovaniemen Ammattikorkeakoulusta joulukuussa -02. Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen palkkalistoille Ari siirtyi rovaniemeläisestä noutotukusta ja siellä hän myös huomasi vihreän värin, kun sisaret ja sotilaskotien henkilökunta kävi asioilla. Sotilaskoti oli muuten ennestään tuttu vain varusmiesajoilta Oulusta.

Sotilaskoti työpaikkana on Ari Kilpelän mielestä mielenkiintoinen. ”Tässä on niin monia eri tahoja, joiden kanssa työskentelen, yhdistys työnantajana ja lisäksi vapaaehtoiset sisaret, jotka tuovat oman sävyksensä tähän työhön”, hän kertoo. Toiminta sotilaskodissa on ol-

lut Arin mielestä jouhevaa eikä suurempiin muutoksiin ole ollut uuden johtajan myötä aihetta. Uutta on se, että Sodankylässä on Arin myötä astuttu sähköisen viestinnän aikakauteen, mikä helpottaa jo kovasti aikapulassa. Lisäksi työvuorolistat tehdään nykyisin tietokone-ohjelmalla entisen manuaalisen sijaan. Varsinaisen sotilaskodin lisäksi Ari ottaa vastaan kaikki liikkuvan sotilaskodin tilaukset ja järjestää sisaret sekä leireille että lyhyemmille ”keikoille”.

Sotilaskoti on Arin mukaan työpaikka, jossa on hyvin vahvat rutiinit. Näitä hän on yrittänyt rikkoa ja samalla johtaa työpaikan ilmapiiriä entistä keskustele-

vampaan suuntaan. Ari osallistuu yhdistyksen johtokunnan kokouksiin, mutta muuten hoitaa asiat työnantajaan päin yhdistyksen puheenjohtajan kanssa.

Sotilaskodin asiakasmäärien selvittelyminen on Sodankylässä varmaan yhtä haasteellista kuin muuallakin. ”Saan kyllä paljon informaatiota, mutta sen tulkitseminen onkin jo vaikeampaa”, Ari toteaa.

”Päivällä saattaa olla hyvin hiljaista ja sitten illalla yht’äkkiä tuossa on jonossa 600 varusmiestä”, hän ihmettelee sotilaskodin arkipäivää. Näissä tilanteissa vapaaehtoisten sisarten apu on Arin mukaan korvaamatonta.

Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen 50-vuotisjuhlat

Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen 50-vuotisjuhlien pääjuhlassa jaettiin myös kaksi maanpuolustusmitalia kultaisin soljin. Tunnustuksen saivat pitkän uran vapaaehtoisina sotilaskotisarina tehneet Maire Järveläinen ja Maria-Liisa Tapaninen.

Maria-Liisa Tapaninen

Hän on liittynyt yhdistykseen vuonna 1985 ja ollut mukana johtokuntatyöskentelyssä vuodesta 2001 lähtien. Hän on myös toiminut yhdistyksen varapuheenjohtajana yhtäjaksoisesti kahdeksan vuotta. Maria-Liisa Tapaninen on edustanut yhdistystä lukemattomissa Jääkäriprikaatin sekä muiden eri yhteistyökumppaneiden järjestämissä tilaisuuksissa. Hän kuuluu tarjoilu- ja Isk-(liikkuva sotilaskoti) jaostoihin ja on toiminut Isk-jaoston varapäällikkönä seitsemän vuotta sekä johtanut sotilaskotitoimintaa useilla suurilla leireillä.

Maire Järveläinen

Hän on liittynyt yhdistykseen vuonna 1978 ja ollut mukana johtokuntatyöskentelyssä vuodesta 1991 lähtien. Maire Järveläinen on tehnyt tunnollisesti vapaaehtoistyötä tarjoilu- ja Isk-(liikkuva sotilaskoti) jaostoissa. Hän on tehnyt lukemattomia työvuoroja mm. "yösohdessa", joka palvelee Ivalon rajajääkärikomppanian varusmiehiä myöhään sunnuntai-iltaisin. Maire Järveläinen kuuluu Isk-jaoston tärkeään ydinjoukkoon, jolla kertyy maastovuorokausia useita kymmeniä vuodessa.

Maire Järveläinen tapasi Sarriojärven sotilaskodissa lapsenlapsensa Jannen Jääkäri- ja Pioneeriharjoituksessa keväällä 2007.

Jääkäritoimikunta toimikaudella 1/10

Toimikaudella 1/10 Jääkäritoimikunnassa työskenteli 2 toimihenkilöä. Puheenjohtajana toimi kersantti Sami Luttinen, sihteerinä alikersantti Axel Anttila. Kersantti Sami Luttinen toimi myös maavoimien VMTK-sihteerinä.

Jääkäritoimikunnan yleiseen toimintaan kuuluu varusmiesten vapaa-ajan virikkeiden järjestäminen, sekä varusmiesten sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen. Näistä näkyvimpänä toimii Jääkäritoimikunnan vapaa-ajan tila Sotilaskodin alakerrassa. Sieltä löytyy videotykki, dvd- ja blu-ray soitin, Playstation 3 -pelikonsoli sekä Internet-yhteys, joka on monille varusmiehille tärkeä yhteydenpitoon siviiliin sekä henkilökohtaisten asioiden, kuten pankkiasioiden hoitamiseen. Jääkäritoimikunnan tiloista löytyy myös opintoinfoa sitä tarvitseville.

Jääkäritoimikunnan yksi tärkeimmistä tehtävistä on viikoittaisen Lyhyin Syöksyin -lehden kokoaminen ja toimitaminen. Lyhyin Syöksyin (tuttavallisemmin Lysy) toimii tehokkaasti tiedottamisessa. Tämän lisäksi se tuo huumoria ja iloa arjen keskelle.

Jääkäritoimikunnan toimitiloihin tehdään uusia hankintoja koko ajan. Vanhoja laitteita ja vapaa-ajan tarvikkeita vaihdetaan uudempiin ja varusmiesten toiveita hankinnoista pyritään toteuttamaan. Tällä toimikaudella Jääkäritoimikunta hankki uusia soittimia soittohuoneeseen sekä elokuvia ja PS3 pelejä.

Varusmiesten palvelusoloja ja sosiaalista hyvinvointia palvelusaikana edistävät aloitteet valmistellaan Jääkäritoimikunnassa. Jääkäritoimikunta on saanut aikaan pienillä muutoksilla suuria vaikutuksia palvelusolosuhteisiin, mm. kannustamalla ja innoittamalla varusmiehiä omatoimisiin liikuntasuorituksiin, joka on varmasti edesauttanut selviämään raskaista palvelushetkestä.

Jääkäritoimikunta toimi yhteistyössä maavoimien VMTK-sihteeristön kanssa. Sihteeristön tavoite oli tällä kaudella saada VMTK-toimintaa enemmän näkyville varusmiehille. Jääkäritoimikunta toi näkyvyyttä mm. alokasoppitunnilla, infojulisteilla ja työstämässä uusia vmtk-nettisivuja.

Varusmiesten liikuntakerhon (VLK) toiminta

Jääkäritoimikunta on perinteisesti ollut vahvasti mukana VLK:n toiminnassa. Toimikaudella 1/10 pyöivät salibandy-, lentopallo-, sulkapallo-, koripallo-, punttisali-, sekä kamppailulajikerhot. Näistä suosituimmaksi nousi salibandykerho. Kerhot ovat varusmiesjohtoisia. Tänä keväänä ryhmiä vetivät niin alikersantit kuin jääkäritkin ja olemme painottaneet, että kerhoja voi vetää kuka tahansa ja lähes mistä lajista tahansa, kunhan on tietoa ja taitoa kyseisestä lajista. Aktiivisimmat kerhojen vetäjät palkittiin

kuntoisuuslomapäivällä. Myös kerhoissa käymisestä on mahdollista saada kuntoisuuslomaa.

Yhteistyö Sotilaskotiyhdistyksen kanssa

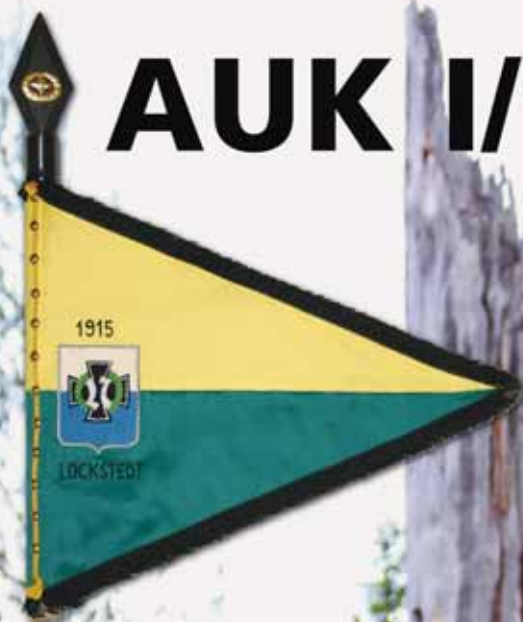
Jääkäritoimikunta toimi tiiviissä yhteistyössä Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen kanssa. Jääkäritoimikunnan edustaja on osallistunut myös Sotilaskotiyhdistyksen hallituksen kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Sodankylän Sotilaskotiyhdistys on tukenut Jääkäritoimikunnan toimintaa rahallisesti mm. maksamalla kotiutuskonsertin. Jääkäritoimikunnan toimihenkilöt ovat puolestaan auttaneet Sotilaskodin työntekijöitä erilaisissa pienissä askareissa.

Tulevia tapahtumia

Jääkäritoimikunnan toimihenkilöt vaihtuivat heinäkuussa. Uusi puheenjohtaja on alikersantti Anssi Kosonen ja uusi sihteeri on alikersantti Niko Poutiainen. Peruskoulutuskauden alussa järjestetään Jääkäriprikaatissa jo perinteeksi muodostunut sähköturnaus. JTK:n edustaja pitää puheen uusien alokkaiden saapumisjuhlassa ja yksi edustaja osallistuu Kuusamossa järjestettävälle VLK-päiville. Tärkein Jääkäritoimikunnan tehtävä on pitää alokkaille alokasoppitunnit. Alokasoppitunneilla kerrotaan Jääkäritoimikunnan työstä varusmiesten hyväksi.

AUK I/10

Jalkaväen Aliupseerikurssi

Jalkaväen aliupseerikurssilla koulutetaan johtajia kivääri, tulenjohto, kranaatinheitin, sissi- ja panssarintorjuntakoulutushaaran ryhmänjohtajan tehtäviin sekä moottorialiupseereiksi. Kurssin ensimmäisellä jaksolla annettiin lisäksi huollon ryhmänjohtajille perustiedot ja -taidot ryhmän johtamisesta ja taistelusta.

Ensimmäinen jakso muistuttaa sisälöltään erikoiskoulutuskauden koulutusta joukkotuotantoyksikössä, sillä tulevien ryhmänjohtajien on ensin itse opittava käyttämään ryhmänsä taisteluvälineitä. Aliupseerikurssin toisella jaksolla opetellaankin sitten opettamaan samat asiat tuleville alaisille.

Fyysisesti kurssin ensimmäinen jakso oli sopivasti nousujohteinen peruskoulutuskautteen verrattuna. Kunnon onkin syytä olla kohdallaan aliupseerikurssin toisella jaksolla.

AUK I:n seitsemän viikon jakso sisälsi kaksi tärkeää harjoitusta. Ensimmäisessä linjoittain toteutetussa yli yön taisteluharjoituksessa keskityttiin oppilaiden osalta partion ja ryhmän johtamisen perusteiden opetteluun ja taitotaso mitattiin toisessa harjoituksessa kovapanosammunnoin Kyljäjärvelä. Yhdeksänviikkoisella kakkosjaksolla sotaharjoituksia on kolme, joista yksi on ampumaharjoitus. AUK II:lla harjoitellaan jo tiiviisti ryhmänjohtajan toimenpiteitä taisteltaessa joukkueen ja komppanian osana.

Kasarmilla tapahtuvia teoriapäiviä ei suunnitelmaan enää montaa jäänytkään. Kovan koulutuksen läpikäyneillä on kuitenkin varaa itse vaatia alaisiltaan, ilman harhakuvitelmia omista kyvyistä. Korkealaatuisten koulutustulosten osalta kiitokset suunnattakoon erittäin ammattitaitoiselle ja motivoituneelle 3.Jääkärikomppanian henkilökunnalle.

Kuvassa koko kurssin ja sissilinjan priimus alikersantti Pekka Paavali Taskila, kiväärilinjan priimus alikersantti Aki Johannes Kiviniemi, panssarintorjuntalinjan priimus alikersantti Tuomas Eric Kosola, kranaatinheitinlinjan priimus alikersantti Jukka-Pekka Heiskanen, moottorilinjan priimus alikersantti Vesa Ville Lakkala.

Kiväärilinja

Yläriivi: Karjalainen TEJ, Koskinen Jussi Aleks, Niskanen JVO, Tarkka TJ, Nevalainen Eetu Sebastian, Vilpanen Joni Lajunen, Lajunen Teemu Taneli. Keskiriivi: Karén Matti Tapani, Vuorela Mikko Matias, Veijola Ville Valtteri, Kiviniemi Aki Johannes, Himanen HNE, Tohola Mikko Tuomas. Alarivi: Hotinkoski TJ, Vääräniemi Jami Severi. Kaakkurivaara Teemu Tapani, Lopakka Mikko Petteri, Ylitälo Jukka Johannes, sekä Lämsä Aksu Ensio toimivat kuvaushetkellä nakkihommista vartiossa, eivätkä päässeet paikalle.

Jokainen sinkomies, tulenjohtaja ja sissi sisältää pienen Jimmyn, sillä jokaisen sotilaan tulee hallita taistelun perusasiat ennen kuin voi erikoistua omaan aselajiinsa. Kiväärilinjan aliupseerioppilaat taas erikoistuvat juuri tähän nimenomaiseen perusosaamiseen.

Taistelukenttien rautaiset osaajat taotaan 3. jääkärikomppanian kouluttajien ja apukouluttajien viisaalla ja varmalla ohjastuksella. Lopputuloksena on kiväärimesten eliittiä eli jääkärijoukkueen ryhmänjohtajia. Tietenkin joukossa on Rovaniemen lennoston miehiä hake-massa osaamista ja he tuovatkin oman sävyksen Sodankylän sankkaan joukkoon. Edes AUK-I:n ensimmäisellä viikolla ei annettu armoa, vaan heti yleisten oppituntien jälkeen nostettiin taistelu-

vyöt kantoon ja mentiin kasarmin läheiseen metsikköön taisteluharjoituksiin.

Koulutus oli ankaraa. Rynnäkökiväärit räätisivät, sekä konekiväärit lauloivat ja siinä oli hikeä, verta ja suol... Suorituksia! Useat toistot ja välillä puuduttavat oppitunnit alkoivat jo verottaa, mutta kaiken tuon keskellä linjan yhteinen henki alkoi muodostua ja asetovereista sai uutta voimaa. Kurssin lopulla toveri-riipiä karsivat reserviupseerikoulutukseen ja erikoisaliupseeri kurseille lähtevät. Jäljelle jäi parinkymmenen miehen tiivis joukko, joka ei pelännyt AUK-II:n tulevaa koulutusta.

Sitten alkoikin leirieläminen. Hetkittäin mieleen juolahti, että olemmeko enemmän teltassa kuin tuvan turvallisuudessa. Sehän oli tietenkin vain alkusoittoa tulevalle KELO-10 yhty-

mäharjoitukseen, joka oli kuuden päivän mittainen tilaisuus kaikille oppilaille näyttää se, mitä he olivat oppineet aliupseerikurssin aikana ja miten he sitä oppia osaisivat käyttää. Onneksi AUK-II ei ollut pelkkää puurtamista ja sotimista, vaan oli siellä seassa yksi lepoviikko, joka vierähti kiväärimesten triathlonin merkeissä. Ankaruutta otti voimille ja tokihan sieltä löytyi se kiväärilinjan teräksinen taistelupari.

Kurssi on taakse jäänyttä aikaa ja edessä odottaa 2/10 saapumiserä uusine alokkaineen ja uudet kasarmit kampaavat ryhmänjohtajiaan. Nyt kun kysyimme näiltä kurssin käyneiltä, että olisiko se sen arvoista, niin olisi varmaan vastaus jotain seuraavanlaista: " Eihän sitä mihinkään voisi vaihtaa ja on se varmasti se aika intistä mikä eniten jää mieleen."

Talousaliupseerit

Oli synkkä ja myrskyinen yö. Kiväärilinjalta lähtöisin oleva huoltopalvelupartiomme saapui noin tunnin myöhässä Kajaanin asemalaiturille.

Olimme jo junassa tavanneet Rovaniemeläisiä kohtalotovereitamme. Siellä meitä vastassa oli etäisen kylmä alikersantti, joka poimi meidät kyytiin Defenderiinsä. Seuraavana aamuna heräsimme varhain noutamaan henkilökohtaisen varustuksemme materiaalivarastolta. Seuraavien päivien oppitunnit kuluvat silmäluomien lupsahdellessa ja auki rävähdellessä.

Partiomme miesvahuudesta puuttui yksi taistelija vakavan sairauden vuoksi. Seuraavat pari viikkoa kuluivat talon tavoille opetellessa, kuten sänkyä pedatessa, lattiaa siivotessa ja yläkäytävälle järjestyessä. Teoriapainotteisen alun jälkeen päästiin käsiksi itse kenttäkeit-

timiin, joita huoltopalveluupseerit tulivat tarvitsemaan sodanajan tehtävissään. Tässä vaiheessa vahuutemme oli jälleen kolme.

Hiljalleen muut linjan oppilaat, apukouluttajat ja kouluttajat tulivat tutuiksi. Kurssi kului muun muassa erinäisten sodanajan tehtävien ja taistelukoulutuksen lomassa. Partiomme taistelutahto oli korkealla, vaikka jotkin asiat olivatkin puuduttavia, koska ne täytyi opetella uudestaan eri tavalla.

Useiden opettavien taisteluiden ja koitosten jälkeen pääsimme perustamaan muonitus- ja elintarvikkeiden jakopaikkaa. Oppilassuoritteiden myötä pääsimme syvempääkin syvemmälle syväjohtamiseen.

Arktiset erityisosaajat olivat hiljalleen sulautuneet kainuulaiseen huoltojoukkoon. Tähän joukkoon oli helppo päästä sisälle, koska joukkio oli koottu eri jouk-

koyksiköistä. Seassa oli autosotamiestä, jääkäriä, pioneeria, viestimiestä ja jopa muutama tykkimies.

Komennuksemme viimeinen kuu-kausi kului linjaharjoituksissa, ampumaleirillä, E3-marssilla ja lopulta huipentui KELO10-harjoitukseen, jossa toimimme keltaisen pataljoonan huoltokomppanian osana. Järkkymätön tarmokkuutemme ei huojunut poterovartiassa, kunnalvalvonnassa, kiertovartiassa eikä edes kipinässä.

Viimein yhdeksän viikon jälkeen odotettu hetki koitti: ylennystilaisuus oli käsillä. Ylennystilaisuuden jälkeen Sodankylän kaukopartio hyppäsi lomabussiin viimeisen kerran Kajaanin jääkärikentältä viettämään juhannusta tarkoituksenaan palata kultaiseen kotiprikaatiin JL+VLV:n jälkeen.

Panssarintorjuntalinja

Aliupseerikurssin 1/10 panssarintorjuntalinjan uusille oppilaille ei jäänyt epäselväksi AUK:iin astuessa mistä linjasta oli kyse. Heti ensimmäisistä päivistä alkaen oppilaille tuli hyvin selväksi tiukka kuri ja järjestys, ei oltu enää P-kauden alkuhäslingeissä. AUK1 lähti liikkeelle hyvällä sykkeellä, oppilaat tutustuivat nopeasti uusiin tupa- ja linjakavereihinsa. Linjan sisällä porukka jaettiin ohjus ja sinkojoukkueisiin. Ja näin 1/10 PST kilpailuhenki oli syntynyt. Kalustokoulutukset, kalustomarssit ja ampumaleiri jäivät pysyvästi jokaisen taistelijan mieleen ja sydämeen. Kaluston käsittelyä opeteltiin ja kalustoa kannettiin aina jopa kyllästymiseen saakka.

AUK1 ampumaleirillä ensimmäiset kovat kevyet kertasingot ja 9kpl APILAS:ta ammuttiin, ekstrana aikaa jäi myös sotilaspistooliammunnoille. Näin panssarintorjunta loi uuden kuvan jo-

kaisen taistelijan mieleen. Eriytyvän koulutuksen koepäivä koitti aamuyöllä klo 3.00. Kun muiden linjojen taistelijat vielä nukuivat punkkissaan. Päivän koitokset alkoivat hiihtomarssilla Kyläjärvelle, jossa teoriakoe ja aamupala odottivat. Paluumatkalla hiihdon lomassa rasteja suorittaessa väsymys painoi jokaista taistelijaa. Kokeet menivät kaikilta hyvin ja linjamerkki menivät ansaitusti jakoon, näin AUK1 saatiin päätökseensä. Neljä "nohevaa" taistelijaa komennettiin Haminaan suorittamaan RUK-kurssia.

AUK2 räjähti käyntiin erilaisilla rasti- ja asekoulutuksilla, joita pidettiin linjakavereille. "Aukki kakkosen" ampumaleiri ei jättänyt kenellekään epäselväksi, millä tuntuu olla todellinen panssarintorjunta mies. Raskassinko koulutus alkoi ennen ampumaleiriä, ja jokainen odotti sitä kuin kuuta nousevaa. Kolmena päivänä ammuimme "mustilla" ja se ei

tuottanut kenellekään pettymystä. Ampuminen ja singon vetäminen jäivät pysyvästi jokaisen mieleen. Jokunen kirosanakin mahtoi lentää sateisessa säässä ilmaan mutta hammasta purren saatiin harjoitus suoritettua loppuun.

Kalustomarssit, eriytyväkoulutus, ryhmätaitokisa, taistelukoulutukset ja asemarallit saivat taistelijat niin väsyneiksi että niistä puhuttiin jo unissaankin. Kuitenkin jokainen suoritti kurssin mallikkaasti ja lujalla itseluottamuksella. 1/10 PST-linja määrää, kiittää ja kumartaa!

Yläriivi: Jääk. Törmänen, Jääk. Kallunki, Tuohimaa Kalle Kalervo, Kaaretkoski Ville Tapani, Kosola Tuomas Eric, Kenttälä Kimmo Johannes, Partanen Paulus Pietari, Orre Alekski Eerikki, Orajarvi Henry Samuli, Jääk. Paaso, Jääk. Tennilä. Keskirivi: Rossi Johan Henrik, Knuutila Jukka Markus, Seppälä Oskari Miikka, Mattila Tomi Hannu, Kytölä Niilo Esa, Karasti Tomi Tapani, Pohjoisaho Jarkko Olari, Okkonen Tapio Petteri, Kämäräinen Tuukka Tapio (singo kasvojen edessä). Eturivi: Tikkanen Olli-Pekka, Suunto Patrik Nikolai.

Moottorilinja

Yläriivi: Miettinen Jori Olavi, Juusola Juho-Heikki K, Holma Juho Tuomas, Anttila Jonne Matias, Kaihu Ville Oskari, Savilaakso Juha Pekka, Kähkönen Samuli Olavi, Särkelä Henri Juhani, Lakkala Vesa Ville, Salmikivi Lauri Nikolai, Heikkinen Antti Arvid J, Leskinen Timo Antero, Rehu Erkki Samuli, Karelehto Jussi Samuli. Alarivi: Kilponen Veli Olli J, Ranta Jouko Esa J, Lohtander Teemu Taneli.

AUK 1/10 moottorilinja aloitti kurssinsa viikkoa ennen muita linjoja 1.3. Päällimmäisenä tavoitteena kurssilaisilla oli tietysti vaativan koulutuksen jälkeen saatava yhdistelmäkortti. Kaikkien kovalla tasolla olut motivaatio ei laskenut, vaikka nenän eteen lyötiin elämää pidempi lista ammattipätevyysoppitunteja. Moottorilinjallehan tunnetusti päästään, ei jouduta.

Oppituntien, harjoitusten ja ajotuntien täyteisten päivien päälle ohjelmasa oli useimmiten kulmaanperuutusharjoituksia käsittelytutkintoa varten, eriytyvää koulutusta tai johtajakoulutusta. Emme siis joutuneet kärsimään vapaa-ajan ongelmista juuri koskaan.

Ajoleirin aikaan metsässä oli vielä runsaasti lunta. Viisipäiväisellä leirillä rivistö- ja maastoajon harjoittelun lomassa oppilaat pitivät rasteja sotilaskuljet-

tajakurssilaisille. Maastoajopäivä jäi varmasti kaikkien mieleen viimeistään siitä kun oppilas Salmikivi rikkoi fysiikan lakeja ajamalla ketjuttoman Masin ylös hiekkamontun sohjoista rinnettä.

Lumien lähdön aikaan saimme oman rautaisannoksemme hurjasta kahakoinnista. Suoritimme komppanian TST-harjoituksessa yöaikaisia ja vastapuolen harmiksi varsin menestyksekkäitä hyökkäyksiä kivääri- ja PST-miesten leireihin, kätevästi kasarmilta käsin. Kanssamme taisteli muutamia sotilaskeittäjiä sekä kirjureita. Korvaamattomana strategisena tukena ja taisteluhengen nostattajina toimi komppanian päällikkö ja varapäällikkö.

Kurssin loppupuolella pääsimme nauttimaan Koulutuksen Suomista Eduista. Pääsimme vierailemaan Kainuun Prikaatissa kun kuljetimme JPR:n

telakuorma-autoja KELO10-harjoitusalueelle Scaniailla ja Sisuilla. Muiden oppilaiden ollessa "välisodassa" moottorilinja oli taas tien päällä, tällä kertaa tutustumassa terminaali-toimintoihin Oulussa ja Rovaniemellä.

Kaikki hyvä loppuu kuitenkin aikanaan. 17 viikon aikana toisilleen tutuiksi tulleet tuoreet moottorialiupseerit lähtivät kukin omille teilleen. Lapin Ilmatorjuntarykmentin ja Lapin Lennoston miehet omiin joukko-osastoihinsa ja Jääkäriprikaatin miehet eri yksiköihin. Yhteyttä pidetään varmasti myös jatkossa. Moottorilinja 1/10 kiittää kouluttajia, Savon kuljettajakoulutuskeskuksen liikenneopettajia sekä erityisesti apukouluttajamme kersantti "olenko minä taas ollut teille liian lepsu" Juotasniemeä.

Sissilinja

Yläryvi: Korpi Janne Jaakko, Leivo Hannu-Pekka, Honkonen Kauko Ilmari, Ylikoski Juho Petteri, Alik. Kouva Jarkko, Alik. Mikko-la Heikki, Asikainen Lauri Valtteri, Rieki Juho Mikael, Turtinen Kalle Petteri. Alaryvi: Manninen Olli Valtteri, Taskila Pekka Paavali, Pelkonen Marko Matias, Halonen Joni Antero, Juntila Juha Jesse Mikael, Palo Antti Artturi.

Aliupseerikurssi 1/10 alkaessa sissikomppaniasta saapui sekalainen joukko taistelijoita 3.JK:n porteilte. Joukkoon liittyi myös kourallinen 3.JK:ssa peruskoulutuskautensa viettäneitä sotureita. Tästä johtuen AUK:in sissijoukkueesta muodostuikin hyvin kirjava joukko. Erilaisista taustoista ja lähtökohdista huolimatta kaikki kuitenkin tiesivät mitä odottaa – raskaita rinkkoja, pitkiä hiihtomatkoja sekä lukemattomia metsässä vietettyjä päiviä ja öitä. Santsarimme ja kouluttajamme tekivät alusta alkaen selväksi, ettemme tule pääsemään helpolla. Vaikka monilla olikin alussa rankkaa, niin legendaarisen sissihavun ansaitseminen motivoi monia jatkamaan, vaikka olisi jo luovuttamassa. Harjoituksissamme vallitsikin jo ensimmäisistä päivistä alkaen vahva sissihenki – hitaimpia kannustettiin, sekä kaatuneet nostettiin. Sissihenki vahvistui entisestään joka aamuilla aamureippailuillemme. Sämähdimme sängystä aamuisin juoksemaan, painimaan, evakuoimaan, sekä saamaan

lähitaistelukoulutusta. Aamureippailut muodostuivatkin osaksi arkeamme, emmekä jättäneet niitä väliin edes raskaiden leirien jälkeen. Pääsimme myös tutustumaan evakuointiharjoitukseen muulloinkin kuin aamulla. Esimerkiksi raskaan leirin jälkeen suoritettu evakuointi tilapäispaareilla jäi varmasti jokaisen oppilaan mieleen. Kurssillamme pääsimme myös tutustumaan oleellisesti sissitoimintaan kuuluvien tilapäisvälineiden tekoon ja ruuanlaittoon. Luonnonmuonaleirin poron nylkeminen, avannosta pelastautuminen, rinkkalauttojen ja pokasahojen rakentaminen, sekä erilaisten tilapäismiinonien ja ansojen teko opetti meitä toimimaan metsässä, vaikka varusteista ja ruoista olisi pulaa. Vaativa, järkkymätön, legendaarinen, sekä asiantunteva kouluttajamme piti huolen, ettemme tehneet harjoituksiamme huolimattomasti – suoritukset uusittiin niin kauan, vaikka läpi yön, että ne onnistuivat vähintäänkin täydellisesti. Kouluttajamme iskosti päähämme eri-

tyisesti maalaisjärjen käyttöä jokaisessa suoritteessa, jottei yksinkertaisia asioita tehtäisi liian monimutkaisesti. Kurssilla koimme -30 asteen pakkaset, sekä 30 asteen helteet. Olosuhteista huolimatta sissihenki pysyi yllä, ja opimme liikkumaan metsässä nopeasti, hiljaisesti ja huomaamatta vihollisen ympäröimänä pitkiäkin matkoja viimeisen päälle naamioituna. Jokaiselle oppilaalle jäikin kurssilta monia ikimuistoisia hetkiä mieleen, kuten jäihin putoaminen kesken väijytyksen, auringonnousun aikaan suoritettu tiedustelu sekä häirintäisku, eksyminen paukkupakkasessa, unettomat yöt, kovien miinojen asentaminen ja laukaisu, selviytymisleiri, kuusen juurella nukkuminen lumisateessa, sekä pitkät siirtymiset hiljaisessa metsässä. Yhteisien vaikeuksien ja onnistumisien ansiosta sissijoukkueesta muodostuikin tiivis joukko korpisotureita, jotka muodostuivat osaksi metsää itsekin. Kurssin jälkeen jokainen taistelija voikin hyvällä omatunnolla kutsua itseään sissiksi.

Sissilinja, tiedustelujoukkue

Yrjänä Ilkka Johannes, Ohtonen Tommi Samuli, Vartiainen Juha Matias, Jokinen Antti Iisakki, Jussila Niko, Kontkanen Eino Artturi.

Sissilinjan toinen puolikas, tiedustelijat, aloittivat AUK:n 15 taistelijan voimin. Rivit kuitenkin harvenivat reilusti kun Reserviupseerikouluun valitut lähtivät AUK 1:sen jälkeen Haminan lämpöön. Sekä yksi taistelija Lahteen lääkintäaliupseerikursseille. Näin ollen AUK 2:lle jäi pieni mutta pippurinen kuuden tulevan ryhmän varajohtajan joukko, vahvennettuna telakuormauton kuljettajallamme.

Aukin ensimmäisellä kurssilla käytiin läpi tiedusteluun liittyvät asiat, niin käytännössä kuin teoriassakin. Oli kaksi yön yliharjoitusta, joista erityisesti toinen jäi mieleen kirpeästä pakkasesta ja unettomasta yöstä. Yleensäkin tiedustelijoiden tehtävät ajoittuvat pitkälti öihin, joten unettomiin öihin sai AUK:n aikana tottua. Ampumarajoituksessa yhdessä sissijoukkueen kanssa suoritettiin ammuttoja partiokoossa. Pääsimme myös ampumaan kevyellä kertasingolla, sekä valmistelemaan ja katselemaan näyttävää ja vaikuttavaa miinojen tehoesittelyä.

AUK 2 alkoi käytännössä sissilinjan perinteisellä lumoleirillä, eli luonnonmuona- ja selviytymisharjoituksella. Tässä harjoituksessa, jota AUK:n ehdotto-

masti parhaana harjoituksena pidetään, tärkein tehtävä oli ruuan valmistaminen ja toki sen jälkeen sen syöminen. Paikalla poromies toi elävän poron, jonka sitten yhdessä teurastimme, ja josta ainekset ruokiin otettiin. Porosta hyödynnettiin lähes kaikki, maistettiin sydäntä, kieltä, munuaista, verestä leivottiin erinomaisia kaltiaisia ja kampsuja. Lihasta valmistettiin muun muassa maukasta käristystä. Lisäksi valmistimme ruokaa kalasta, muun muassa loimutimme loh-ta nuotiolla. Yöt nukuimme tilapäislaavuissa, jotka valmistettiin sadeviitoista. Laavua lämmitettiin pitämällä nuotiota tunteja ennen nukkumaan menoa kuopassa laavun pohjalla. Tämä harjoitus oli kaikin puolin hieno kokemus jokaiselle.

AUK 2:sen ampumarajoituksessa ammuttiin ammuttoja ryhmänä, sekä suoritettiin räjäytysharjoitus, jossa muun muassa räjäytettiin poikki puita ja rata-kiskoja, sekä murskattiin kivi.

Lisäksi oli kaksi kahden yön taisteluharjoitusta, joissa pääsimme harjoittelemaan toimintaamme kohteenaamme panssarintorjuntalinja, sekä kiväärilinja. Todellinen osaamisen mittari oli sitten AUK:n aivan lopulla Kajaanin Vuosan-

gassa järjestetty viikon mittainen KELO 10 sotaharjoitus, meille se niin sanottu välisota. Sinne saimme joukkoomme vahvistukseksi urheiluvalmennettävien ryhmän. Näin ollen saimme muodostettua harjoitukseen toisenkin tiedusteluryhmän. Harjoitus piti sisällään niin jännittäviä hetkiä tiedustelutehtävissä kuin rattoisaa huumoria sekä onnistumisen iloa hyvän yhteishengen saavuttaneessa, ja kiitosta saaneessa joukossamme.

Tiedustelujoukkueessa sissilinjalta aliupseerikoulussa vietetty aika jätti varsinkin näin jälkikäteen ajateltuna hyvän kuvan. Mieleen jäi edellä mainittujen lisäksi myös sissilinjan perinteeksi muodostunut avantoon "hihtäminen" maaliskuisena pakkaspäivänä. Avannosta ylös päästyään jokaisen tuli syyttää oma nuotio, jonka jälkeen sai vasta vaihtaa kuivat vaatteet päälle. Varsin ainutlaatuisen kokemuksenakin sekin monelle.

Ammattitaitoisesta koulutuksesta vastasi paljon arvostusta kouluttajana keskuudessamme saanut luutnantti Petri Mikkolainen, apunaan kokenut Koskenkorva, sekä alikersantti Kontio ja Kemppanen.

Kranaatinheitinlinja, Tulasema

Vaaranie mi Joni Juhani, Kamula Janne Tapio, kokelas Kuha Olli Pekka, Paakki Antti Juhani, jääkäri Torvi, alikersantti Kanniainen Kenneth Alexander, jääkäri Mäenpää, jääkäri Hyytiä. Kuvasta puuttuu Nevala Jukka Taneli.

AUK 1/10 alkoi maaliskuun alussa, kun kourallinen tulevia johtajia saapui 3.jääkärikomppaniaan tulasemalinjalle. Moni ihmetteli ryhmän pientä kokoa. Ryhmä koostui 8 taistelijasta, joista 3 lähti reserviupseerikurssille ja yksi lähti hakemaan vauhtia siviili elämästä.

Taistelu- ja ampumaleireillä heittimellä oli vajaa miehitys, mutta kaikkensa antavat teka-kuskit täydensivät meidän heitinryhmäämme ja suoriutuivat tehtävistään moitteettomasti.

Aukin hienoimpia hetkiä oli kun pääsimme ampumaleireillä ampumaan ke-

vyellä ja raskaalla heittimellä epäsuoraa (epäreilua) tulta. Aluksi heitin hommat tuntuivat vaikeilta, mutta luutnantti Niemisen asemaralli ja kapteeni Määtän lasikijan koulutus apukouluttajien avustuksella tuottivat tuloksia, ja aloimme oppia oikeat suoritteet. Aukki kakkosen aletua aloimme opetella heittimen johtajan tehtäviä ja huomasimme, että olimme alkaneet kouluttautua sodanajan tärkeimpiin tehtäviin. Mitäpä tulisi jalkaväen taisteluista ilman epäsuoraa tulta? Aliupseerikurssi huipentui Kelo10 sotaharjoitukseen Vuosangassa, jossa saimme näyttää opitut taidot.

Haluamme kiittää apukouluttajia sekä kapteeni Määtää ja luutnantti Niemistä hyvästä koulutuksesta ja haluamme toivottaa hyviä ja ansaittuja eläkepäiviä.

"Royal" TAS kiittää ja kiittää.

Kranaatinheitinlinja, Tulenjohtue

Keväällä 1/10 AUK:n tulenjohtolinjalla aloitti runsaslukuinen, peräti 28 oppilaan joukko. Harvalla tästä porukasta oli ennestään tiedossa mistä tulenjohtohommista oli oikeastaan kyse. Teoriatunneilla selvitettiin perusteita ja vähän hienompiakin juttuja tulenjohtamisesta, mutta käytännönharjoitukset vasta todella avasivat oppilaiden silmät. AUK 1 aikana tulenjohtueelle tulivat niin tasotyöt kuin ks-mittauskin tutuiksi.

AUK 1:sen maastoharjoitukset koostuivat yönyliharjoituksesta ja ampumaharjoituksesta. Yönyliharjoituksessa harjoitettiin tulenjohtoasemien perustamista ja niissä toimimista sekä päästiin nauttimaan kevään viimeisistä kunnon pakkasista. Oppilaille mieleenpainuvaksi jäi varmasti myös yöllinen poterovartiointi, jossa apuna oli pimeänäkölaitte sekä lämpötähystin. Harjoituksen huipuksi linjamme torjui tiedustelijoiden häirintäiskun aamun tunteina. AUK 1:sen am-

pumaharjoituksessa puolestaan päästiin ampumaan epäsuoraatulta oikeilla kranaateilla hyvin tuloksin. Tuli oli tarkkaa ja totteli korjauskomentoja. Samalla alkoi jo pikkuhiljaa ilmaantumaan viitteitä siitä, ketkä tulevat jatkamaan Reserviupseerikouluun Haminan aurinkoon. Lopullisen perusteen valinnoille antoivat kuitenkin AUK 1:sen päättökokeet, joissa testattiin yleisiä johtajantaitoja, teoreettista osaamista sekä kaikista tärkeintä eli omaan aselajiin kuuluvia tietoja/taitoja.

Linjamme särmimmän kärjen sekä toisen apukouluttajamme, alikersantti Pietarilan lähdettyä Reserviupseerikouluun jäljelle jäi 11 oppilaan jämäkää ryhmä, joka jatkoi tiiviisti opiskeluaan allupseereiksi. AUK 2 oli edeltäjänsä haastavampi sekä runsaasti käytännönläheisempi. Kurssilla syvennettiin opittuja taitoja ja testattiin niitä käytännössä parissa taisteluharjoituksessa sekä AUK 2:sen ampumaharjoitukses-

sa. Jokainen pääsi vuorollaan omaksumaan tulenjohtopartioon kuuluvat miehistöntehtävät sekä johtajientehtävät. Kurssi huipentui Kelo10-sotaharjoitukseen Kainuun Vuosangassa, jossa linjamme jaettiin kahteen ryhmään. Ensimmäinen ryhmä lähti kiväärilinjan mukaan ja toinen panssarintorjuntalinjan mukaan. Siellä linjamme pääsi mittaamaan todellisen osaamisensa ja eläytymään ”todelliseen” sotatilaan.

Suuret kiitokset linjamme opetukselta kuuluvat yliluutnantti Toni Sulasalmelle, joka pääasiassa vastasi koulutuksettamme, sekä apukouluttajille kokelas Oikaraiselle ja alikersantti Pietarilalle. Opetus oli innostavaa, motivoivaa sekä ehdottoman ammattitaitoista. Heidän ansiostaan tulenjohtoon kiinnostuneet isostuivat jokaisen oppilaan mieliin.

Yläriivi: Kokelas Oikarinen, Seppälä Tommi Juhani, Prokkola Erkki Tapani, Kauppi Markus Henrik, Virkkunen Janne Antero, Käkälä Aapo livari, Paakkari Panu Petteri. Alarivi: Parhankangas Mikko Markus, Heiskanen Jukka-Pekka, Karjalainen Jaakko Jussi, Määttä Mika Juhani, jääkäri Nuutinen.

Lääkintäaliupseerit

Lääkintäaliupseerien hommaa luullaan saapumisesta toiseen leppoisaksi, mutta asia ei ollutkaan niin, kun me viisi hemmoa Lahteen päästiin kouluttautumaan. Meitä lääkintäoppilaita oli Lahdessa viidestätoista eri joukkoyksiköstä yhteensä 120 kappaletta, neljän joukkueen verran.

Ensimmäinen viikko Lahdessa sisälsi lääkinnän perusteiden oppimista oppitunneilla ja erilaisten sidoksien ja lastoituksien tekoa kasarmilla. Seuraava viikko käynnisti kolmen viikon leiriputken ihanan sateisessa Hälvälässä. Ensimmäisenä leiripäivänä satoi vettä. Säystä ihas-tuneena menimme mutaiselle kentälle harjoittelemaan potilaan evakuointia. Minulle sattui evakuoitavaksi 95-kiloinen kaveri. Häntä raahatessa sitä mielti elämän tarkoitusta ja muuta sinne päin viittaavaa. Varusteet olivat evakuoinnin jälkeen yltä päättämudassa, pakki mukaan lukien. Leirillä oli myös ensihoito-aseman ”pomppulinnan” pystyttämistä, lisää evakuointia ja EHAS:in toiminnan opettelemista. Leirin päätteeksi oli 15 kilometrin marssi taisteluvälikokouksessa taikaisin Hennalan varuskuntaan.

Toisella leirillä harrastettiin ensihoitopaikan asemarallia eli pystyttämistä, purkamista ja teltan uudelleen sijoittamista. Tällä leirillä nukuttiin vähemmän kuin ensimmäisellä leirillä. Leirillä siirryttiin pari kertaa paikasta toiseen kenttä-

varustuksessa. EHP-kalusto kuljetettiin onneksemme Masilla. Tämänkin päätteeksi marssimme 15 kilometriä kasarmille, tällä kertaa kenttävarustuksessa.

Kolmannella leirillä harjoitettiin ensihoitajoukkueen ja yksittäisen lääkintämiehen toimintaa jääkäriryhmän hyökkäyksessä. Tämä se vasta on sitä ”tetsaamista” parhaimmillaan. Ensimmäiseksi hyökätään luodit viuhuen ja sen jälkeen evakuoidaan taistelija kauemmas eturintamalta mahdollisimman matalana ryömien ja raahaten. Tällä leirillä oli myös neljän kilometrin pituinen potilaan evakuointi. Vuorotellen ryhmän jäsenet olivat potilaina parien päällä, kun neljä muuta kantoivat ja 3 muuta lepäsivät marssien pelkkä tst-vyö selässään. Evakuoinnin aikana oli myös kilometrin mittainen suo osuus. Tiesitkö, että suohon voi upota vyötäröön asti?

Kolmen huiman leiriviikon jälkeen vietettiin leppoisaa oppituntipainotteinen viikko kasarmilla. Viikko kasarmilla oli taivaallista. Viikon aikana oli väliarvostelu ja viikon päätteeksi saimme lääkintämiehen olkahihan. Kaikki kuitenkin tiesivät, että viikonlopun jälkeen alkaisi ”The final showdown” eli kolmen unettoman yön pituinen potilaskuvaus-simulaatioleiri.

Viides viikko alkoi kenttävarustuksen pakkaamisella ihan normaalisti ja ajoneuvosiirtymisellä Hälvälään. Mei-

dät jaettiin kahden joukkueen kesken kolmen kahdenkymmenen hengen ryhmään. Ensimmäinen kahdenkymmenen ryhmä meikkasi ja maskeerasi itselleen sotavammoja, toinen ryhmä toimi EHP:llä ja kolmas EHAS:lla. Tästä alkoikin sitten potilasralli. Potilaita tuli sitä mukaa, kun potilaskuvausosasto jaksoi itselleen vammoja maskeerata. Ensin potilas vietiin EHP:lle ja siitä sitten jatko- hoitoon EHAS:lle. ”POTILAITA!” huuto kaikui jatkuvasti Hälvälän metsissä. Leirin aikana porukka hajoili muun muassa epäonnistuneisiin kanylointi yrityksiin, hyttysiin, pakkiruokailuun hyttysten kanssa ja yhden tunnin yöuniin. Leirin jälkeen ei onneksi ollut marssia kasarmille.

Viimeinen taistelu Hälvälässä käytiin ryhmätaitokilpailun nimissä kolmanneksi viimeisellä viikolla. Kisassa käytiin kookenomaisesti kaikki aikaisemmin opittu. Oli ensiapu- ja johtajarastia. Marssin pituus oli noin 33 km riippuen ryhmän suunnistustaidosta.

Mutta kaiken hyvän on loputtava aikanaan. Ankara koulutus takana, äijät ja mimmit ylennettiin alikersanteiksi ja varusteet luovutettiin. Lopulta sadankahdeksantoista uuden lääkintäaliupseerin tiet erkanivat ja oli aika jättää hyvästit Lahdelle.

Lääkintäalikersantti Saana Huusko mittasi happisaturaation pulssioksimetrillä potilaan sormesta ensihoitopaikalla KELO10 harjoituksessa.

**AUK 1/10
kiittää
ja kuittaa!**

SODANKYLÄN
SEURAKUNTA

**Tavallista parempi
Ruokakauppa**

K SUPERMARKET
POHJANTÄHTI

Tavallista parempi Ruokakauppa
Jäämerentie 16, Sodankylä, puh. 016-612 222
ark. 7-21, la 7-18, su 12-21

SODANKYLÄN APTEEKKI

aukioloajat:
arkisin 9-18
lauantaina 9-15

Jäämerentie 10, 99600 Sodankylä puhelin 016-612044

Kysy Jääkäriprikaatista!

**Lähetä kysymyksiäsi
sähköpostiosoitteeseen**

jaakariprikaati@mil.fi

85€ **75€**

LEJONA
100 vuotta

Ammattitaitoa - asiantuntemusta - luotettavaa palvelua

70 vuotta

KELLO JA KULTA
Pulkkinen

Jäämerentie 12, Sodankylä
puh. 016-615 171
sodankyla@pulkkinen.info

Rinteenkulma, Rovaniemi
puh. 016-313 040,
rovaniemi@pulkkinen.info
www.pulkkinen.info

Lapin Toimistotieto Oy

Haukiputaan Lääkärikeskus

ODL Lääkärikeskus

SODANKYLÄN
SOTILASKOTI
YHDISTYS

Sotilaskoti avoinna:
MA-PE
09.00 - 20.30
LA-SU
16.30 - 20.30

OSAAMME KUKA MITÄKIN
YHDESSÄ MITÄ VAIH

INTERFLORA

- Adressipalvelu
- Adressit alk. 6€
- Maksuton kukkien kuljetus taajamassa

Matkakukka
Linja-autoas. p. (016) 611 336

Kuivilan Kukkakauppa
Sompiontie 3, Sodankylä
p. (016) 611 113
ma-pe 9-17, la 9-13

ma-pe 10-17, la 10-14

Lapin tähtikunta

Kulttuurin ja tapahtumien Sodankylä 2010

KÄYNTIKOhteita

Museo-Galleria Alariestossa esitellään taide-
maalari Andreas Alarieston elämäntyötä ja tuotantoa.

Sodankylän vanha kirkko vuodelta 1689 on Suo-
men vanhimpia puukirkkoja.

Kotiseutumuseossa tutustut entisajan elämään
Sompion kairoissa.

Revontulikota Pohjan Kruunun revontuliesitys joh-
dattaa vierailijan vanhoista uskomuksista viimeisim-
piin tieteellisiin totuuksiin revontulista.

Tankavaaran kultamuseo on maailman ainoa kan-
sainvälinen kullanhuuhdonnan historiaa ja nykypäi-
vää esittelevä museo.

**Urho Kekkosen ja Pyhä-Luoston kansallispuis-
tot** luontokeskuksineen esittelevät alueen monipuoli-
sta luontoa, eläimistöä ja kasvillisuutta sekä saame-
laisuutta, poronhoitoa ja retkeilyn historiaa.

Ametistikaivos on Euroopan ainoa yleisölle avoin
ametistikaivos, jossa kävijä perehtyy tämän mystisen
kiven saloihin ja voi itse kaivaa muistoksi oman
onnenkivensä.

Pyhä-Luosto - kahden tunturikeskuksen monipuoli-
nen kokonaisuus.

Maaseutukohteet - loistavat metsästys-, kalastus-,
retkeily- ja majoitusmahdollisuudet.

TAPAHTUMIA 2010

- Virtaavien vesien raakku -näyttely 1.2.-30.9.
- Inga Ailakki Aholan taidenäyttely 1.6.-31.8.
- Askare kesänäyttely 29.6. - 28.8.
- Piike -ryhmän taidenäyttely VALO 10.7.-10.8.
- Taidenäyttely VALO:n yliyöntapahtuma 6.-7.8.
- Taidetta Kauko Sorjosen kokoelmasta 7.6.-28.8.
- Kullanhuuhdonnan SM-kisat 5.-8.8.
- Korpihillamarkkinat 6.-8.8.
- Watercross 7.8.
- Kitisen Kesä 7.-8.8.
- Luosto Classic 12.-15.8.
- Porttipahta Uistelu 27.-28.8.
- Amethyst Pyöräily Marathon 29.8.
- Art Aska 1.-26.9.
- SM-Pyöräilymarathon 12.9.
- Kaamosjazz 25.-28.11.
- Joulun avajaiset 3.12.

Lisää tapahtumia www.sodankyla.fi/tapahtumat
Oikeudet muutoksiin pidätetään

